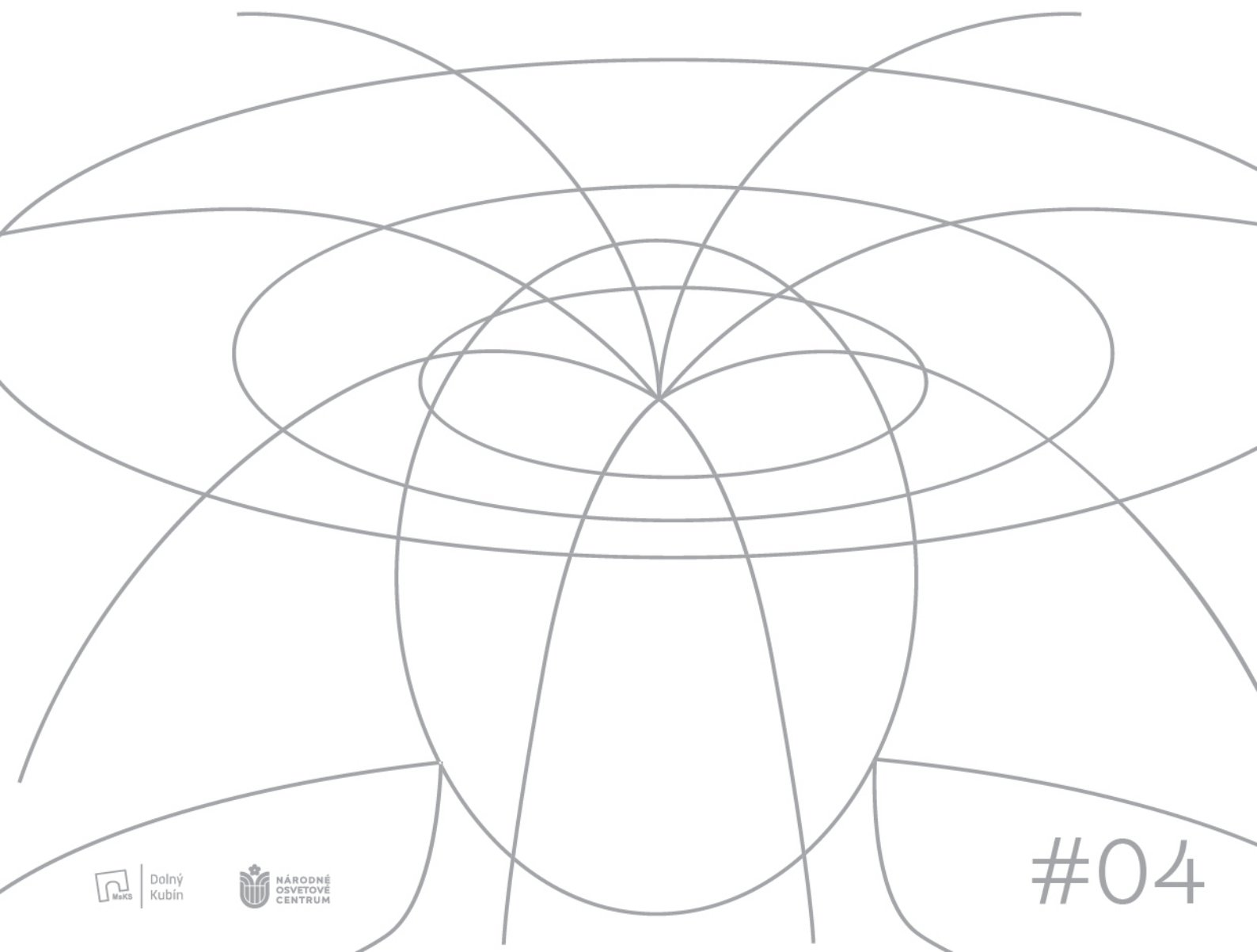

71

INFO / 20 JÚN 2025

Čom spieras'?

Dolný
Kubín

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

#04

MOJA PRVÁ... DIEL TRETÍ

Anketu viedol: Dušan Jablonský

Účastníkom 71. Hviezdoslavovho Kubína sme položili anketovú otázku: „Aká je vaša prvá spomienka na Hviezdoslavov Kubín?“

Anna (Štiavnické Bane, 46 rokov)

Moja prvá spomienka na Hviezdoslavov Kubín bola veľmi príjemná, pretože som vyhrala. Mala som osem rokov a postúpila som zo školského kola do okresného v Námestove. To bolo pre mňa úplne úžasné

Martina (Štiavnické Bane, 50 rokov)

Ja som prišla do Kubína po prvýkrát pred štyrmi rokmi, ako taký úplný laik a bolo to pre mňa všetko nové, pestré, úžasné atmosféra. Trochu som bola zaskočená, čo sa to tu všetko deje, ale bolo to veľmi príjemné a doteraz je.

Mária (Dolný Kubín, 62 rokov)

Trochu som zaskočená tou otázkou. Ja som Kubínčanka a v 82-hom, keď som začala pracovať na osvetovom stredisku, tak sa Hviezdoslavov Kubín konal ešte v starom dome osvetu v meste, kde je teraz evanjelický dom a tie spomienky boli pre mňa (a stále sú) také živé, úžasné. Chodili sem herci z Národného divadla – Turzonovová a iní, krásne poobliekaní v róbach a naozaj to bola slávnosť s veľkým S.

Zuzana (Bánovce nad Bebravou, 61 rokov)

To je už veľmi dávno. To bola moja prvá recitácia. Pamätám si, že som recitovala Zuzanku Hraškovie. Bola to pre mňa veľmi veľká pocta, mala som neuveriteľný pocit, že „Ja som sa sem dostala!“ a dodnes cítim, že Kubín je niečo, čo spája ľudí a táto celoslovenská súťaž je nejaké také poďakovanie všetkým, ktorí sa umeleckému slovu, či už poézii, próze alebo divadlu venujú dodnes.

Marta (Heľpa, 51)

Moja prvá spomienka je ešte zo základnej školy, kde som sa snažila recitovať v školských kolách, ale ďalej sa mi nepodarilo postúpiť. Až neskôr, keď som sa, ako dospelá, k prednesu vrátila sa to trochu vylepšilo. 😊

ZÁZRAKOV JE PLNÝ SVET HODNOTENIE PREDNESOV POÉZIE V II. KATEGÓRII

Text: Eva Pršová
Foto: Michal Lašut

Adela Polťáková zo Zákamenného otvorila druhú kategóriu prednesom známej balady P. O. Hviezdoslava Zuzanka Hraškovie. Kompozíciou však priniesla posun vo vnímaní. Anticipáciou tragédie v úvodnom verši si vybudovala poslucháčske očakávania a pre seba priestor na mierny emocionálny odstup. Veľmi šikovná recitátorka predniesla text napriek tomu sugestívne a príťažlivo. Odkaz na pôvodnú piesňovú podobu balady vyslala len naznačením spevu alebo len piesňových prvkov, predlžovanie samohlások mohlo evokovať plač za dievčaťom alebo spôsob prenášania informácie v minulosti. Prednesu by možno pomohlo ujasnenie, kto príbeh hovorí, väčšie emocionálne zaangažovanie (pri matkinom hrobe) a gradovanie príbehu, ktoré je pre baladu typické. To sa jej podarilo záverečným obrazom, z ktorého sme mali veľmi silný zážitok. V podaní tejto recitátorky pôsobil Hviezdoslavov jazyk veľmi súčasne, akoby „rástol“ spolu s ňou alebo ona spolu s ním.

Lea Vlčková z Brezna sa predstavila s jedným zo zázrakov nášho sveta prostredníctvom básne V. Šefčíka Bublina. Recitátorka je veľmi vypelá, rozmyšľajúca, inklinuje viac ku komentovaniu sveta ako k hravej interpretácii. Postoj k bubline ako zázraku, ktorý je

prchavý a rýchlo miznúci, čo je pre ňu smutná skutočnosť, ju ovplyvnil aj vo výbere výrazových prostriedkov. Úspornejšie prezentovala svoje predstavy cez zvukovú rovinu, nezahrála sa s nimi ako dieťa, ktoré má potrebu obzerať si svet zo všetkých strán a pýtať sa. Emocne sa naladila predovšetkým na smútok, čo jej potom neumožnilo ísť aj do iných polôh. Lea disponuje príjemným hlasom, v prejave je veľmi prirodzená a výborne sa kontaktuje s publikom.

Montáž z knihy S. Kaščákovkej Osem miliárd básní predniesol **Nikolas Vislocký** zo Starej Ľubovne. Spomienky, príbehy, obrázky zo života emigrantov v cudzom svete v jeho podaní boli presvedčivé, prirodzené a úprimné. Spojenie recitátora, poézie a okamihu (tma, príchod, odchod, pochvala za to patrí réžii), ktoré sa na javisku udialo, priniesli až magický zážitok. Recitátor orámcoval svoje vystúpenie piesňou a jej melódiu využil aj v závere, ale už v inej forme, čo prednesu určite pomohlo. Aj keď sa pomalšie rozbiehal (slabšia intenzita, artikulácia), v druhej časti bolo cítiť uvoľnenie v artikulácii aj vo výraze, využíval viaceré intonačné polohy, pracoval s dynamikou a gradoval otázky aj obrazy s myšlienkami. Nikolas nám všetkým pretľmočil posolstvo o ťažkom živote, tolerancii a pomoci v živote.

Thalía Alexandra Král z Nitry priniesla montážou spojené dve odlišné poetiky V. Klímáčka a V. Popu pod názvom Jakubko a rebrík, čo bola veľká výzva pre recitátorku. Malé dievčatko s jemným, ale presvedčivým hlasom nás previedlo rastom dieťaťa a dospievaním. Hravé a veselé tóny Klímáčkových veršov jej umožnili stúpanie po rebríku (ako obraz fyzického rastu), v prednese realizované radostným tónom, spojením zvukových aj pohybových prvkov (dupanie, cupotanie) ako plynutie času v radostnom móde. Lyrický a vážny

tón Popových veršov predniesla veľmi sugestívne, tvorila obrazy smútku a obavy a intenzívne sa pýtala na veci, ktoré ju môžu čakať na ceste do dospelosti. Prírodzene a pútavo pôsobil jej jazykový prejav, práca s dôrazom, pauzou, tempom aj rytmom a dôležitou súčasťou bol výraz v jej očiach. Uveriteľne pretlmočila veľmi silné posolstvo básní a ako celok patril prednes tejto talentovanej recitátorky k vrcholným zážitkom recitátorských predstavení.

HODNOTENIE POROTY ¹

III. KATEGÓRIA

Text: Martina Jánošíková
Foto: Michal Lašut

Paulína Újová, Adela Sabol Murguía - Masky

Paulína Újová sa nám predstavila s veľmi osobnou výpoveďou, na ktorú si vybrala poéziu v próze od mladej začínajúcej autorky, čím sa celá výpoveď ešte viac znásobiла. Miestami sa zdalo, že recitátorka svojou technikou výrazne prerástla text. Striedala tempo, polohy a s ľahkosťou predvádzala gradáciu na veľmi malej ploche.

Liana Žilová, Uršula Kovalyk - Krasojazdkyňa

Krasojazdkyňa v podaní Liany Žilovej mala aj vďaka kostýmu a rekvizite podobu indiánskej šamanky. Bola to zvnútornená výpoveď o silnom pute a stratách. Napriek tomu zostali v prednese prázdne polohy, ktoré potrebujú naplniť. Hlavne v prípade postavy mamy, ktorá bola kontrastom ku dvojici postáv - babča a vnučka.

Matúš Slanina, Marina Moskvina - Náš divý Jano

Počas Matúšovho prednesu sa v publiku niekoľkokrát ozval smiech. Určite to súviselo s veľmi presvedčivým, rozkošne naivným pohľadom Andriucha na nezodpovedné konanie svojho otca. Matúš naplnil absurdnú

grotesku o nedodržovaní dohôd a nezmyselne nasmerovanej pozornosti otca. Jeho presvedčivá interpretácia dominovala.

Klára Pajgertová, William Saroyan - Had

Klára Pajgertová našla novodobú verziu prastarého archetypálneho príbehu o Adamovi a hadovi od Williama Saroyana. Postupne nám odhaľovala, že rozumie skrytým významom. Bola sústredená v pohľade, pohybe a presných dôrazoch. Vytvorila veľmi prepracovaný a ucelený pra-obraz.

Dominika Jurčénková, Jana Pronská - Dve sviece pre anjela

Rešpekt všetkým recitátorom, ktorí sa odvážia vybrať si text prednesu a aj ho zoškrtat'. Dominika patrí medzi nich. Určite sa časom prepracuje k poézii a próze, ktoré jej umožnia predviesť všetky jej recitátorské schopnosti. Tentokrát to bola ženská výpoveď, ktorá prerástla text.

HODNOTENIE POROTY ²

III. KATEGÓRIA

Text: Eliška Sadílková
Foto: Michal Lašut

Valéria Vaceľová z Humenného prostredníctvom montáže básní s lúboštnými motívami zo zbierky Jána Navrátila *Diskotéka L* veľmi autenticky pretlačila pocity mladej zaľúbenej dievčiny a sugestívne vykreslila jej rodiaci sa vzťah k chlapcovi. Prechádzala od prvého nesmelého spoznávanie, cez túžbu, úprimné vyznanie lásky až po zvädzanie. Chápem, že od recitátorky jej veku vyžaduje takáto intímna výpoveď istú dávku odvahy a za ňu si Valéria zaslúži naše uznanie, predsa len by som sa prihovárala za zvýraznenie spomínaných emocionálnych polôh, ako aj presnejšie členenie prednesu ako celku, aby bola jej výpoveď čitateľnejšia a naplno zasiahla divákov.

Anna Sýkorová z Martina si zaslúži uznanie za výber náročnej básne Edgara Alana Poe *Havran*. Z pozície mladého dievčaťa nie je jednoduché vystaviť príbeh o hlbokom smútku muža, ktorý žiaľ nad stratou svojej lásky a konfrontuje sa prostredníctvom obrazu havrana so svojimi vnútornými démonmi a ktorý trýzni sám seba mučivými otázkami. Recitátorka veľmi umne zvolila citlivý, ale nie preexponovaný výraz, ktorý by akcentoval dramatickosť básne, bol to skôr komorný prednes prednášaný z pozície citlivého pozorovateľa. Na viacerých miestach by som kvôli plastickejšiemu prednesu odporúčala niektoré emócie zvýrazniť, tak ako sa jej to podarilo v závere básne. Anka dokázala účinne využívať najmä prácu s tempom a celkové vyznenie prednesu podčiarkla príliehavým kostýmom.

Michal Nvota z Trnavy si v tomto roku posunul latku veľmi vysoko. Vybral si na prednes náročnú filozofickú báseň Miroslava Válka *Skľúčenosť*. V prvom rade oceňujem na mieru šité krátenie textu, ktoré je vystavané tak, aby recitátor vzhľadom k svojmu veku dokázal dešifrovať a presvedčivo podať významy ukryté v obrazoch básne. Michal to dokázal vďaka pestrej škále výrazových prostriedkov, ktoré využíval. Na viacerých miestach prednesu by sa možno žiadalo spomaliť, nestriedať tak rýchlo zmeny polôh vo výraze, nechať doznieť myšlienky, aby ich poslucháči mali šancu vstrebať. Prednes ako celok pôsobil kompaktné a veľmi autenticky, mal v sebe množstvo sugestívnych detailov. Michal naľhavo kládol sebe aj divákovi otázky, na ktoré by chcel poznať odpovede, uvažoval spolu s autorom o zmysle ľudského bytia, hľadal pevný bod, o ktorý sa dá v živote oprieť. Kládol sebe aj nám otázky a nevnucoval odpovede.

Símona Hajdíková z Považskej Bystrice nás prostredníctvom montáže básní Jána Gavuru zaujala aktuálnou témou vzťahu človeka a prírody. Postupne prechádzala od úvah o kolobehu života v prírode, cez hľadanie miesta človeka v nej, cez obraz skazy až k záverečnému obrazu akéhosi zmierenia zdanlivých protikladov a vyjadrila presvedčenie o nevyhnutnosti nájsť riešenie v prospech obidvoch strán. Recitátorka sa podarilo na viacerých miestach sugestívne vykresliť viaceré mikrocely, rezervu vidím v presnejšej výstavbe prednesu ako celku.

Tomáš Novák z Trnavy je sebaistý recitátor, ktorý ovláda prácu s výrazovými prostriedkami, adresne komunikuje s publikom a vedome pracuje s výstavbou prednesu. V prednese poviedky Bjornstjerna Bjornsona Otec veľmi pekne viedol líniu rozprávača a napriek veľkým časovým skokom v literárnej predlohe pútavo vykreslil životný príbeh bohatého a váženého muža počnúc narodením syna, cez jeho tragické úmrtie, až po zmenu vo svojom hodnotovom nastavení, ktoré sa udeje pod vplyvom bolesti zo straty syna. Škoda, že literárny text neponúkol recitátorovi širšiu plochu na vykreslenie vzťahu otca a syna, Tomášovi by to umožnilo vtiahnuť poslucháčov do príbehu nielen na úrovni informácie, ale aj emocionálne.

Peter Kiss z Bojníc sa prostredníctvom prednesu poviedky Etgara Kereta Telefonát predstavil ako suverénny recitátor so schopnosťou intenzívne komunikovať s publikom. Poviedka je postavená na bežnej situácii zo života, v ktorej rozprávača príbehu obťažuje operátorka telefónnej spoločnosti s „neodolateľnou“ ponukou, ale on nie je schopný odmietnuť ju a postupne sa zamotáva do výhoviek. Peter dokázal postupne gradovať napätie v rozprávaní, vytvoriť absurdný obraz neschopnosti povedať jasné „Nie“ a do viesť príbeh k prekvapivej pointe. Šikovne využíval prácu s tempom, pauzou a dokázal presvedčivo vykresliť rozprávačove pocity. Žiadalo by sa ešte výrazovo plastickejšie spracovať spôsob, akým komunikovala s klientom telefónna operátorka, zvýraznilo by sa tým napätie v dialógoch.

1 PÝTAME SA RECITÁTORSTVA

III. KATEGÓRIA

Text: Júlka Oreská
Foto: Michal Lašut

Prvá časť prednesov druhej kategórie sa niesla v rôznych tematických prostrediach. Od smutnej Zuzanky Hraškovie sme sa presunuli k úžasnému zázraku, akým je mydlová bublina, nato sme si sadli do neviditeľného auta, vymýšľali sme leť so všou, boli sme svedkami Holokrokovej spásy, hľadali dvere do kľúčovej diery, ale aj zistili, ako sa s trampotami z lásky rátaajú „poriadni chlapi“. Recitátorov sme sa pýtali: Čo ťa najviac bavilo na tvojom prednese alebo na texte, ktorý si prednášal/prednášala?

Adela Polťáková: Na tomto texte najviac?

Bol síce dosť smutný, ale najviac ma na tom bavilo to, že to aj napriek tomu, že je starý, ide do novej doby, lebo teraz je veľa ľudí šikanovaných a nemusia to byť iba tou macochou, ale aj rôznymi ľuďmi, a nemá im kto s tým pomôcť. Ja som sa do toho tak vžila.

Teo Szöllös: Mňa najviac asi bavilo, že je to ako keby taký školský príbeh o deťoch v škole, ktoré si vymysleli vlastné všie prázdniny a mňa to na tom tak baví, že taký vtíp sa do toho snažím vkladať, aby to bolo také interaktívne s tým publikom.

Luboš Janeta: To, ako sa môj kamarát tváril, že všetko vie, ale pritom nič nevedel a ja som bol z toho úplne vyburaný, že prvá láska, a on sa tváril, že všetko vie, že to je úplne najlepšie, a pritom nevedel vôbec nič a vedel ešte menej ako ja.

Miriám Pucherová: Keď sme vyberali text, tak bol taký prvý text, čo mi tak skočil, že to chcem, tak ma to zaujalo, to neviditeľné auto a že to sa snažia vyriešiť, že všetky tie deti sa po čase stanú neviditeľné, že tí rodičia sa to snažia vyriešiť, a je to podľa mňa taký pekný text.

Johny Stojka: Mňa na texte bavia tie smiešne slová „lca“, tá láska a ten „Christián“ a tak... A keď recitujem, tak ma baví, keď mi ľudia tlieskajú a keď som stredom pozornosti a všetko.

Ester Fedorová: Najviac sa mi páčilo to, že ten text bol veľmi vtípný a úplne pasoval k mojim starým rodičom.

Lea Vlčková: Mňa na tom texte bavilo, že sa s ním dá tak pekne pracovať, môžem ho povedať v podstate každý raz inak a je to dobrý text.

2

Prednesy druhej polovice III. kategórie boli skutočne veľmi rozmanité. Niektorí si vybrali vtípné texty, iní vážnejšie. Všetci však predviedli skvelé výkony a hľadisko spolu s nimi v tichosti trpelo či sa smialo na výborne načasovaných vtípoch. Recitátorstvo sa nebálo siahnuť po textoch, ktoré prinášajú veľké interpretačné výzvy, ani po zdanlivo jednoduchších a odľahčenejších textoch, ktoré však vyžadujú o to väčšiu precíznosť. Videli sme samé sebavedomé prednesy, preto som sa rozhodla položiť všetkým otázku: Čo ťa vie znervózniť?

Ja si myslím, že aj publikum, aké je, aké je veľké a do toho prispieva aj ten stres. Vie ma vyhodíť z konceptu aj to, aké hlučné je publikum.

Matúš Petrovský, Prešov

Záleží to podľa toho, aká je tá konkrétna akcia.

Keď viem, že o nič nejde, tak som aj ja pokojnejšia a viem sa uvoľniť. Ale keď je to dôležité, tak ten stres príde, nech sa deje čokoľvek.

Šimona Hajdíkova, Považská Bystrica

Mňa vie určite rozhodíť neznámy priestor. Keď mám prednášať v neznámom priestore, neviem, ako sa tam pohybovať, kde sa čo nachádza. Neviem, ako sa tam nesie zvuk. To je stresujúce.

Anna Sýkorová, Martin

Eh, mňa veľmi vystresuje keď príliš rozmýšľam pred tým, ako idem prednášať. A keď vidím do publika, ale len veľmi málo. Potom mám pocit, že keď sa pozerám na tie konkrétne tváre, tak sa pozerám akoby do prázdna. Z toho som nervózny.

Martín Spišák, Nitra

Mňa vie celkom dosť znervózniť, keď nevidím reakcie publika. Keď im nevidím do tváre alebo nevidím konkrétne reakcie.

Klára Pajgertová, Banská Bystrica

Napríklad, keď musím dlho čakať pred tým, než som na rade. A neviem, kedy budem, koľko to potrvá a tak. Z toho viem byť veľmi nervózna.

Romana Eštoková, Bratislava

Tak mňa asi sťažuje celkovo. Bežne pred vystúpeniami trému nemám, no keď je v tom tá súťažná časť, tak to áno. Potom aj, keď sa pred vystúpením nestihneme poriadne dohodnúť, čo a ako. Kde mám stáť a celkovo tam všetko naplánovať.

Barbora Demeterová, Strážske

Ja by som povedal, že nedostatok spánku.

Keď sa dobre nevyspím, to ma vie poriadne rozhodíť.

Peter Kiss, Bojnice

HODNOTENIE POROTY ³

III. KATEGÓRIA

Text: Anna Hajduková
Foto: Michal Lašut

Filip Korim, Milán Lasica - Hore nad mestom

Rozsahom skromnú báseň Milána Lasicu si na prednes zvolil Filip Korim. Spoveď umelca - maliara, bola zaiste lákavou voľbou pre recitátora, avšak pri jej spracovaní chýbala väčšia ľahkosť, nadhľad a štipka "lasicovskej" irónie. Ocenili sme však vytvorenie atmosféry ateliéru "nad mestom" a obrazu umelca, obhajujúceho si svoje miesto vo svete. Hlasový a osobnostný potenciál recitátora by však určite viac vynikol s lepším výberom textu.

Matúš Petrovský, Arkadij Averčenko - Osamelý pán

Matúš Petrovský si na prednes vybral príbeh "Osamelého pána", ktorý svojimi katastrofickými scenármi zničí inak príjemnú priateľskú večeru. Grotesknú a ironickú osobitosť textu sa podarilo recitátorovi presne zachytiť a udržať počas celého prednesu. Prvotná nervozita sa rýchlo rozpustila, keď sa ozvali pozitívne reakcie publika, ktoré Matúša povzbudili a dodali mu energiu a sebaistotu. Hoci dokázal jemne a presne diferencovať jednotlivé postavy, chýbala prednesu presnejšia výstavba a gradácia, ktorá by záverečnej pointe pomohla ešte lepšie vyníeť.

Barbora Demeterová, Janko Kráľ - Kríž a čiapka

Podmanivú baladickú atmosféru priniesla na javisko Barbora Demeterová. Jemné kostýmovanie a využitie rekvizity - tamburíny pomohlo recitátorky vytvoriť silnú hlavnú postavu Maru ako rebelku s výraznou energiou. Pekná práca s rytmom sa však striedala s miestami až príliš tragicky interpretovanými pasážami. Výrazný dramaturgický škrt nepriniesol potrebné

vybudovanie napätia a záver básne pôsobil, žiaľ, trochu rozpačito.

Martin Spišák, Omer Friedlander - Saferský žid, ktorý prežil holokaust

Martin Spišák je disponovaný skúsený recitátor, ktorý pekne tvorí obrazy, text má logicky vystavaný, presne člení jednotlivé pasáže a veľmi cielene pracuje s pauzou. V porote rozprúdil diskusiu, do akej miery (ne)využiť aj úsmevný a hravý potenciál vzťahu dvoch bratov so starým "Židom" a vytvoriť tak väčší kontrast k starcovi - preživšiemu holokaustu. Jednohlasne sme však ocenili objavnú dramaturgiu a mnohovrstevnatý výklad náročnej poviedky. Pomedzi sympatických nedbanlivostí vniesol recitátor aj veľmi citlivé momenty a ťažkú tému sa mu tak podarilo uchopiť s veľkou ľahkosťou.

Romana Eštoková, Samuel Beckett - Tak povediac

Absolútne absurdný "tak povediac" kreativity a originality plný počín sa podaril Romane Eštokovej v interpretácii básne Samuela Becketta. Recitátorka vytvorila nesmierne autentickú výpoveď o blúdení medzi pochybnosťami a túžbou veriť. Pomocou rekvizity (ukulele) zvädza súboj medzi "popruhom" stvárňujúcim napr. dusenie, spútanie, a iné "šialenstvá", a na druhej strane nádejou, vierou a krásou, ktorú prináša zvuk nástroja. V porote sme diskutovali o miere využitia rekvizity na úkor slova, nepochybne však ide o odvážny a hravý prednes, ktorým zaujala i publikum. Divákov sa nebála adresne oslovovať a dokázala ich tak šikovne vtiahnuť do svojej hry.

MOMENTKY Z REFLEXIÍ PRVEJ VÁRKY PREDNESOV III. KATEGÓRIE

Text: Júlka Oreská
Foto: Michal Lašut

Vo štvrtok skoro ráno sme sa stretli, aby sme sa porozprávali o prvej várke prednesov I/I. kategórie. Porota mala čas si nechať dojmy odležať, porovnať si spoločne poznámky k jednotlivým recitátorom a recitátorkám. Porotu tvorili Anna Hajduková, Martina Jánošíková a predsedníčka Eliška Sadíleková.

E.S.: Na mnohých z vás je vidieť, že na svojich prednesoch pracujete svedomito a celoročne. My to vidíme a vieme oceniť, aj my sme sa niekedy venovali prednesu, tak ako aj vy, a preto sa zamýšľame aj nad vašimi textami, prečo ste si ich vybrali, čo ste nimi chceli povedať. To je pre nás dôležitejšie ako umiestnenie.

M.J.: Povedz nám ešte ty niečo k tomu tvojmu prednesu.

E.S.: (ťuká prstom na hodinky) Ale musíme si strážiť čas!

A.H.: Mám tu poznačenú takú otázku, že prečo si bol taký zachmúrený.

E.S.: Asi máte nejaký dôvod, že ste si vybrali túto báseň. Prečo ste si ju vybrali?

Recitátor: A tak, páčila sa mi.

E.S.: (zanietene rozpráva o prednese)

Fotograf: Sa tu rozčuľujete od rána...

E.S.: Keď vyšla Válkovi táto zbierka, tak ho jeden literárny kritik obvinil z nihilizmu. Teraz na tú báseň tak pozerám, on bol vlastne vizionár.

MOMENTKY Z REFLEXIÍ DRUHEJ VÁRKY PREDNESOV III. KATEGÓRIE

Text: Júlka Oreská
Foto: Michal Lašut

Pokračovanie I/I. kategórie prednesov sa konalo ešte pred obedom. Porotkyne sa zhodli, že šlo opäť o veľmi vyspelé prednesy a nešetili pri hodnotení chválou. Počas stretnutia vládla živá diskusia, čo dokazuje, že sme sa na 71. ročníku Hviezdoslavovho Kubína stretli s rozhladenými mladými ľuďmi, ktorí sa neboja prejaviť svoj názor, no neboja sa ani počúvať konštruktívnu kritiku a o svojich výkonoch diskutovať s odborníkmi. Porotu tvorili Anna Hajduková, Martina Jánošíková a predsedníčka Eliška Sadíleková.

E.S.: To sa ľahko takto hovorí, ale ťažšie sa to už robí.

M.J.: Tí operátori, čo ťi vyvolávajú, oni nie sú civilní. Máš to možno aj ty napočúvané, ako oni rozprávajú, volajú aj tebe, nie?

Recitátor: (smutne) No... áno.

A.H.: Tam tá Mara tak náhle zomrie. Celú báseň sa chystá umierať a potom je zrazu len mŕtva.

E.S.: Nevieť či by som ja hľadala samu seba v prírode. Ja by som sa radšej konfrontovala so spoločnosťou.

E.S.: Tam potom máš to, že vidíš to zviera a zistíš, že je to plast. Že tie plasty sú už tak všade, že si ich pomýliš aj so zvieratom.

M.J.: Si sa tam tak pobavene pochechtla.

E.S.: Zrazu tam vytiahnete ten sáčok a ja vôbec neviem, odkiaľ sa on vzal. On sa tam tak zrazu zjaví a ja tomu sáčku vôbec nerozumiem.

E.S.: Skôr asi s nejakým lektorom pracuješ na tom texte, že?

Recitátorka: Práveže sama.

E.S.: (nadšený úsmev)

M.J.: Ja som ten tvoj prednes vnímala ako taký tenisový zápas medzi tým hadom a rozprávačom.

A.H.: Tvoj prednes rozprúdil veľmi prudkú diskusiu v porote.

Porotkyne: (súhlasne prikyvujú, je za tým príbeh)

E.S.: Keď teba človek počúva, tak má pocit, že prednes je tá najjednoduchšia vec na svete.

A.H.: Lebo „Toto, to, toto toto to“ ja veľmi oceňujem.

U MLADÝCH LÚDÍ JE DÔLEŽITÉ VIDIEŤ POTENCIÁL

Text: Júlka Oreská

ROZHOVOR S PETROM MILČÁKOM

V dnešnom čísle prinášame rozhovor s porotcom a poetickým hosťom 71. ročníka Hviezdoslavovho Kubína Petrom Milčákom. Besedu s autorským čítaním moderoval Alfréd Tóth a spoločne s Milčákom predstavil svoju tvorbu aj Daniel Pastířák.

V rozhovore sa dozvieme, aké kvality by mal mať podľa respondenta dobrý básnik, aké spomienky sa mu spájajú s Jánom Buzassym aj to, aké náročné je byť súčasťou porôt.

Čo pre vás znamená „dobrá báseň?“ Čo je to, čo v poézii hľadáte a myslíte si, že by to mal v sebe mať každý dobrý poet?

Myslím si, že dôležitejšia ako téma je metóda. Teda spôsob, akým sa o niečom vypovedá. Báseň môže byť na prvý pohľad o čomkoľvek. Aj text, ktorý je venovaný úplnej samozrejmosti, môže priniesť veľké odhalenia. Ja pokladám za dobrú báseň takú, v ktorej je nejaké tajomstvo. Vyzýva nás, aby sme toto tajomstvo odhalovali a vyžaduje nejaký čitateľský vstup. Znamená to, že je tam priestor na to, aby bola báseň pri čítaní do-tvorená. Myslím si, že práve taká báseň, ktorá kladie pri čítaní odpor, nepoddáva sa hneď na prvú, tak práve tá žije v čitateľovi najdlhšie. Básne, ktoré sa podarí odkryť na prvé čítanie, k tým nemáme potom dôvod sa vracieť.

Máte rád Buzassyho tvorbu? Máte s čítaním jeho poézie možno nejaký špecifický zážitok?

Mám veľmi zvláštny zážitok s čítaním jeho knihy Krása vedie kameň. Spája sa mi s mojím vysokoškolským štúdiom, keď sme ako študenti Filozofickej fakulty UPJŠ V Prešove čítali túto jeho zbierku, požičiavalí sme si ju a vášnivo o nej diskutovali. Nevieť, či sa ešte dnes niečo také udeje, že mladí ľudia vášnivo hovoria o knihe básní. Ako recitátor si ho pamätám aj ako porotcu Hviezdoslavovho Kubína. Vtedy som ešte ako mladý autor začínal písať a veľmi som mu chcel moje texty ukázať. Tak som za nim šiel, on si na mňa našiel čas a prečítal si moju tvorbu. Dal mi k nej aj svoj komentár, a to pre mňa veľa znamenalo. Neskôr, keď som založil svoje vydavateľstvo Modrý Peter, bol Buzassy jeden z prvých významných autorov, ktorí ku mne prejavili

dôveru. Myslím, že okolo roku 1995 mi ponúkol svoj rukopis knihy Dni. On spolu s Ivanom Štrpkom boli prví z tých veľkých mien, ktorí mi dôverovali a zároveň mi poskytli dôležitú spätnú väzbu, že to robím dobre a mal by som pokračovať.

Čo vám povedal na vaše texty? Pochválil vás?

Myslím, že sa snažil nájsť niečo, čo sa dá pochváliť a môže byť takým impulzom do ďalšej tvorby. To som si vzal od neho aj od Karola Horáka, ktorý bol mojim pedagógom v študentskom divadle. On, vždy keď sme mali nejakú skúšku a hrali sme niečo, sa na to pozrel a potom začínal slovami: Dobre, ALE... Prvé slovo dobre bolo veľmi dôležité, a to ale potom ponúkalo nejakú kritiku a nasledovalo tam korigovanie toho, čo sme hrali. Teda je dôležité vidieť ten potenciál u mladých ľudí, ktorí sa venujú umeniu, či už píšu básne alebo recitujú. Teda nebyť veľmi negatívny a nájsť v tom niečo, v čom sú dobrí, v čom má zmysel sa ďalej rozvíjať.

Chcela som sa spýtať na vaše skúsenosti s prednesom, ale už ste na to vlastne odpovedali na besede. Trochu otázku zmením a opýtam sa, ktorý text z tých, ktoré ste interpretovali prednesom, vo vás najviac ostal?

Hm. Ja vám to zmením ešte trochu viac. Pristúpil by som k tomu z inej strany a presunul otázku k porotcovaniu. Moje pôsobenie v porote Hviezdoslavovho Kubína je pre mňa každý rok nesmierne obohacujúce, a to hneď z dvoch hľadísk. Jednak je to príležitosť vidieť a zažiť prednesy veľmi talentovaných mladých ľudí. Niektoré z nich ma obohacia a pozdvihnú, trochu nejakým spôsobom dodajú energiu do takého praktického života. A z druhej strany sa ako porotca aj ja sám niečo naučím počas sedení s ďalšími porotcami. Tieto zasadnutia nie sú žiadna idyla.

Často máme protichodné názory a musíme si svoje stanovisko vyargumentovať. Veľmi často mám v porote kolegov, ktorí sú skúsenejší, múdrejší alebo sa na vec dívajú úplne inak ako ja. A ja by som si ani nepomyslel, že sa na vec dá dívať aj z úplne iného pohľadu, ako je ten môj. Táto účasť v každej jednej porote je obohacujúca. Samozrejme, nie vždy som ako porotca spokojný

s rozhodnutím, ale musím to rešpektovať, lebo som len jedným členom, jednou súčasťou väčšieho celku. Posledná je moja obľúbená otázka pri rozhovoroch.

Čo považujete za neinšpirujúce?

Neinšpirujúce je nebyť samým sebou. Nebyť autentickým, nebyť schopný počúvať samého seba. Nedokázať hľadať v samom sebe. Nemáme žiadnu inú dušu, iba tú svoju. To znamená, že sa nevieme oprieť o nič iné, než o túto našu dušu a vedomie. Ak to človek, ktorý sa venuje tvorbe nerobí, tak myslím, že stráca. A to, čo vytvorí, bude nezaujímavé a nebude to mať ani umeleckú hodnotu.

SLOBODA JE NAJVÁC

Text: Pavol Náther
Foto: Michal Lašut

V IV. kategórii próze sme mali možnosť počuť zhruba pol na pol humorné a vážne texty. Čo však prevládalo, bola chuť recitátorov ukázať, čo dokážu. Jeden z textov sa zaoberal problémom rómskej otázky na Slovensku. Prezentoval nám rómskych „partizánov“, ktorí sa rozhodli po nešťastných incidentoch, ktoré sa odohrali v Moldave nad Bodvou, vziať spravodlivosť do vlastných rúk. Tento text ma inšpiroval k otázke, ktorú som položil súťažiacim:

„Za čo by boli ochotní bojovať a stať sa partizánom?“ Aj keď sú ich odpovede stručné, môžu nám jasne ukázať, aké hodnoty recitátori vyznávajú.

Adela Hirčáková

Za slobodu slova a normálnu vládu.

Tereza Falátová

Ja by som skôr mala taký oznam pre všetkých: buďme dobrí k sebe. Čiže za to dobro.

Tatiana Altusová

Za slobodu.

Samuel Kurák

Za moju rodinu, vlasť a krajinu.

Jakub Szőke

Za slobodu slova, rovnoprávnosť pohlaví a za lepšie platy.

Viktória Bírová

Ja by som bojovala za slobodu slova, ak by nastala napríklad cenzúra. Chcela by som bojovať za to, aby umelci, ale aj ostatní ľudia, mohli povedať svoj názor. Aby sme neboli ovplyvňovaní nejakou vyššou vrstvou.

Adela Pavlovičová

Za slobodu, práva a vieru.

Michaela Žatková

Za slobodu a lásku.

PREDNESY

– PRÓZA

IV. KATEGÓRIA

ADELA PAVLOVIČOVÁ

Recitátorka spracovala text **Etgara Kereta z pozície malého dievčatka**, čo jej typologicky (pre jej mladý zjav) sedelo. Jej prednes bol technicky na veľmi dobrej úrovni. Recitátorka má príjemne zafarbený hlas a zreteľnú reč (až na malé odchýlky pri výslovnosti sykaviek.) Spôsob prednesu bol tiež premyslený, zatiaľ mu však chýbalo väčšie znútorňenie, akoby sa recitátorka sústredila viac na formu prednesu. Recitačne zachytla epický príbeh textu, no nepodariť sa jej celkom vniknúť do jeho vnútorného posolstva. Dialogické pasáže miestami trochu prehrávala, a tým tiež odvádza pozornosť od hlavného zmyslu výpovede. Zatiaľ je na začiatku recitátorskej dráhy, ale základný potenciál rozhodne má. Potrebuje sa odpútať od formálnej stránky prednesu a hľadať v textoch hlbší zmysel.

TEREZA FALÁTOVÁ

VÝBER PRÓZY (D.MORAVČÍKOVÁ: DIERA V ZEMI)

bol pre svoju bizarnosť a aj trochu čierny humor, divácky veľmi vďačný (o čom svedčila živá reakcia publika) a Tereza Falátová sa textu suverénne zmocnila. Pri prednese vychádzala z charakteru slabomyselného dievčaťa, ktoré túži po vydaji. Jej hlasové, aj rečové dis-

pozície sú veľmi dobré a aj prednes bol, najmä herecky, na veľmi dobrej úrovni. Tereza Falátová má zjavne má za sebou dobrú recitátorskú skúsenosť. Škoda len, že pri prednese miestami nadužívala výrazové prostriedky a zbytočne ich prehánala, čím trochu prekryvala zmysel textu. Tak jej unikla aj jeho hlbšia pointa v závere. Hoci jej prednes diváci oceniť, menej by bolo viac.

Text: Helena Čertíková

VIKTÓRIA BIRÓVÁ, DELMORE SCHWARTZ -

HAMLET ALEBO NIKTO TU NIE JE V PORIADKU

Interpretka pristupuje k textu se sympatickým nadhľadom, humorem, ironií a názorom. Zkúsené pracuje i v kontakte s publikom. Prostredníctvom analýzy děje a postav Shakespearovy hry Hamlet nám zdařile rozkrývá především možné motivy jednání hlavního hrdiny. Ty v závěru výpovědi definuje jako maniodepresivní. Rezervy výkonu se týkají více osobnějšího, konkrétnějšího postoje interpretky k osobnosti Hamleta jako takové a dále míry stylizace v přímé řeči postav.

SAMUEL KURÁK, LACO KERATA - HORTENZIA

Slyšeli sme veľmi soustředěný výkon s čitelným osobním přístupem ve vyprávění příběhu muže, který je do slova paralyzovaný v jakémsi obraze znehybnění jako důsledku svého vlastního osudového jednání ke služce Hortenzii. Zkušený recitátor přesvědčivě a s využitím absurdity obsažené v textu srozumitelně technicky i obsahově vystaví celek až k jasné pointě.

Text: Martina Longinová

JAKUB SZŐKE, PETER PEČONKA – PRVÉ INTERVIEW S ČIERNYM VLKOM

Text autora vystupujúceho pod pseudonymom Peter Pečonka má podobu fiktívneho rozhovoru s členom cigánskej gerily, tematizuje dlhodobu narušenú, problematickú vzťahy medzi bielou majoritou a rómskou menšinou u nás. Ide o umelecky nie najvydarenejšiu predzvesť vývoja, ktorý vyústí až do vzniku odbojovej skupiny. V rozhovore však nezaznievajú otázky, len odpovede, takže v skutočnosti ide o monológ, o sériu odpovedí člena gerily. Recitátor sa pokúsil o štylizovaný výraz, čo od začiatku prednesu podporil kostýmovo mikinou, ale najmä gestom rúk vložených do vreciek. Recitátorova výpoveď však vyznieva formálne, často má podobu monotónne plynúceho prúdu, v ktorom je jeho postoj či odkaz ťažko čitateľný. Prednes ostáva na celej ploche indierentný, bez zmeny polohy, bez vývoja výpovede a nepodporuje ho ani ďalšia práca s úvodným gestom, ktoré až do konca ostáva rovnako nemenné až strnulé.

TAT/ANA ALTUSOVÁ, VERONICA PACINI – ŽENSKÉ TELO

Text ponúka fragment z úvodu románu talianskej autorky, v ktorom si hlavná protagonistka, päťročné dievča navštevujúce materskú školu, azda po prvý raz uvedomí vlastnú ženskú telesnosť a vďaka nečakanému fyzickému aktu, necitlivému až koristníckemu počínaniu spolužiaka, aj pociť hanby za túto hmotnú časť svojej bytosti. Text rámcuje sugestívne dvojvetie, v ktorom sa jednak v obraznejšej podobe zaznamenáva kľúčová udalosť neželaného dotyku, prekĺznutia chlapcovej ruky pod tričko dievčaťa a súčasne v ňom hlavná postava explicitne vyjadruje prežívaný pociť hanby. Toto textové rámcovanie recitátorka citlivo realizuje aj v prednese a predznamenáva tak jeho krehkú, zvrhnutú podobu, ktorú charakterizuje najmä poctivá identifikácia sa s hlavnou hrdinkou. Prednes by si na viacerých miestach žiadal výraznejšie prepracovanie, o kúsok viac dynamiky a dramatismu či akcentovanie kľúčových miest textu („...veď sme boli len deti, nie“). Napriek nedostatkom ide o uveriteľný prednes, ktorý zasahuje a ostáva v pamäti, a o to vari ide, či nie?

Text: Peter Milčák

Adela Hirčáková, Ivana Gibová: Babička (úryvok)

Recitátorka predviedla mimoriadne zrelý interpretačný výkon, ktorý svedčí o hlbokom porozumení náročnému textu. Výborne dramaturgicky vystavaný úryvok z knihy odkrýva tému rodinných tajomstiev (dominantná babička, otec alkoholik a poddajná matka, ku ktorej hľadá cestu, no cíti sklamanie). Vystihla neľahkú tému ako výkrik generácie, ktorá je vnímavá a zároveň bezmocná. Ide o pohľad dieťaťa, ktoré neskôr dospieva, reflektuje, čo zažilo a už nechce mlčať o rodinnej disfunkcii. Recitátorka nám tieto skutočnosti ponúka cez prizmu svojho videnia bez pátosu či zbytočnej expresivity, s citlivosťou, nadhľadom a dôverou vo vnútornú silu výpovede. Jej práca s atmosférou je pozoruhodná. Aj počas dlhších pasáží si nenásilne udržiava pozornosť poslucháča bez potreby zvyšovania hlasu. Jej výkon neodsudzuje, ale odkrýva bolesti. Jeho sila tkvie v triezvej vecnosti, v autentickej úprimnosti, v ktorej nič neprikrášľuje. Nazýva veci pravými menami, čím demaskuje ilúzie o rodine ako o nedotknuteľnom priestore. Zároveň však umožňuje katarziu zdieľaním bolesti, v ktorej nezostáva sama. Ukazuje, že detstvo nie je len spomienka, ale živá zložka našej identity, a že to, čo prežívame v rodine, nás zásadne formuje. išlo o interpretačný výkon, ktorý zarezonoval.

Text: Zuzana Budinská

MICHAELA ŽATKOVÁ, SOŇA URÍKOVÁ: O TUHOM

Sústredený a kultivovaný prednes sa zaradil do pozoruhodnej série výpovedí o generačnej stratenosti v tejto kategórii stredoškolákov. Soňa je vyspelá a vypracovaná recitátorka, výborne pracuje s napätím, rytmom, intenzitou a veľmi pôsobivý je jej kontakt s poslucháčom, ktorého raz oslovuje ako rozprávačka a inokedy ignoruje v silných introvertných do vnútra pohrúžených pasážach. Pri takýchto predpokladoch mrzia nevyužitú príležitosť pri interpretácii inak recitačne vďačného textu, ktorá necháva množstvo nevyjasnených otázok, napríklad o vzťahu k otcovi, význame jeho hrobu ako pamätného miesta pre pútnikov i miesta významnej udalosti pre samotnú hlavnú hrdinku, spojitosti paralelných príbehov a o existencii dôvodov na radosť.

Text: Richard Veselý

RUKY V POHYBE - AUTORI PÍŠU O SVOJOM PÍSANÍ

V minulom roku vo vydavateľstve FACE vyšla debutová zbierka **Viktórie Citrákovej - Synestetika**. Názov pomenúva vedomé spájanie a zhodnocovanie rôznorodého, ako o tom píše literárna vedkyňa Jana Juhasová. Podľa anotácie sa kniha opiera o životnú skúsenosť a vyhranený postoj.

HLUK

zelený čaj s guaranou
diskrétnosť voltaických panelov
priškrtenie v zátylku
a opona na konci symfónie
zelená propaganda
zdravšie fajčenie
88% of our global packaging is recyclable
situovanejšia polovica zemegule
nová meta

menej smradľavé hovno
if you swipe left, are they gone forever?
animovaný boh
splachovací záchod
vyhrievaná podlaha v byte Na príkopě
teplé jedlo
a možnosť potratit'
ou je

Táto báseň hovorí o skepse z globalizovaného sveta, ktorý nesplnil sľuby o rovnosti a prepájaní. Namiesto inklúzie ponúkol extraktívny model založený na nerovnováhe, vykorisťovaní a dominancii silnejších. Kapitalizmus nepriniesol istoty, len systematické vyčerpanie. Názov „hluk“ reaguje na presýtenosť každodennosti – všetko je príliš rýchle, príliš nahlas, príliš veľa. Hovoríme o péči, o nerústu, ale zároveň sa nevieme zastaviť. Naháňame sa za prácou, sme prekarizovaní, prepracovaní, vyčerpaní.

Citát „88% of our global packaging is recyclable“ pochádza z kampane Coca-Coly, ktorá sľubovala, že do roku 2025 budú všetky ich fľaše recyklovateľné. Učebnicový príklad greenwashingu, kedy zdanlivá

starostlivosť o planétu prekrýva realitu nadprodukcie a korporátneho cynizmu. Verš „if you swipe left, are they gone forever?“ je narážkou na TikTok – na našu fragmentovanú a prchavú prítomnosť online.

Báseň vznikla v októbri 2023, keď spoločnosť Meta zaviedla platený model pre tých/tie, ktorí si neželajú, aby boli ich osobné údaje speňažované tretím stranám. Voľba bola: buď zaplatíš – a aj tak ťi nikto negarantuje súkromie – alebo nezaplatíš a všetko ostane ako doteraz. Kto by za to platil, že? Spomínam si, ako sme sedeli s kamarátom na káve v Bratislave, preberali Metu, vojnu v Gaze a premýšľali, či sa svet nezmenil teraz už naozaj definitívne.

TRIČKO DŇA

Text a Foto: Julka Oreská

1

Recitátor Martin Spišák prednášal v tričku s kulturistickým medveďom. Pozor! Netreba si mýliť s kultúrnym alebo s turistickým medveďom. Ako nám Martin prezradil, tričko zdedil po bratovi a rozhodol sa obliecť si ho na svoj prednes, pretože zhodnotil, že je to dosť cool medveď. Súhlasíme.

Vítam vás v treťom vydaní módnej rubriky Tričko dňa. Teším sa, že vám môžem predstaviť ďalšiu trojicu tričiek a ich ľudí, ktorí sa včera mihali v okolí MSKS. Nepodariť sa mi zastihnúť Karola D. Horvátha, aj keď som presvedčená, že mal na sebe aj včera nejaké parádne tričko. Dnes si však dávam predsavzatie, že ulovím nejakú jeho fotografiu do posledného vydania festivalového denníka.

TRIČKO DŇA

Recitátor Erik Forgáč pracuje so skupinami ľudí s rôznym znevýhodnením. Venuje sa Drama terapii, teda terapii divadelnou tvorbou. Tričko, ktoré má na sebe, vzniklo v dielni jeho kolegu počas textílného workshopu a nakreslil ho Miško s Downovým syndrómom. Arte terapia je pre ľudí s Downovým syndrómom alebo iným znevýhodnením nielen kreslením, ale najmä možnosťou sebarealizácie. Tento umelecký smer sa nazýva Arte Brute, ide o neškolené umenie, ktoré vyniká svojou úprimnosťou a priamočiarosťou

3

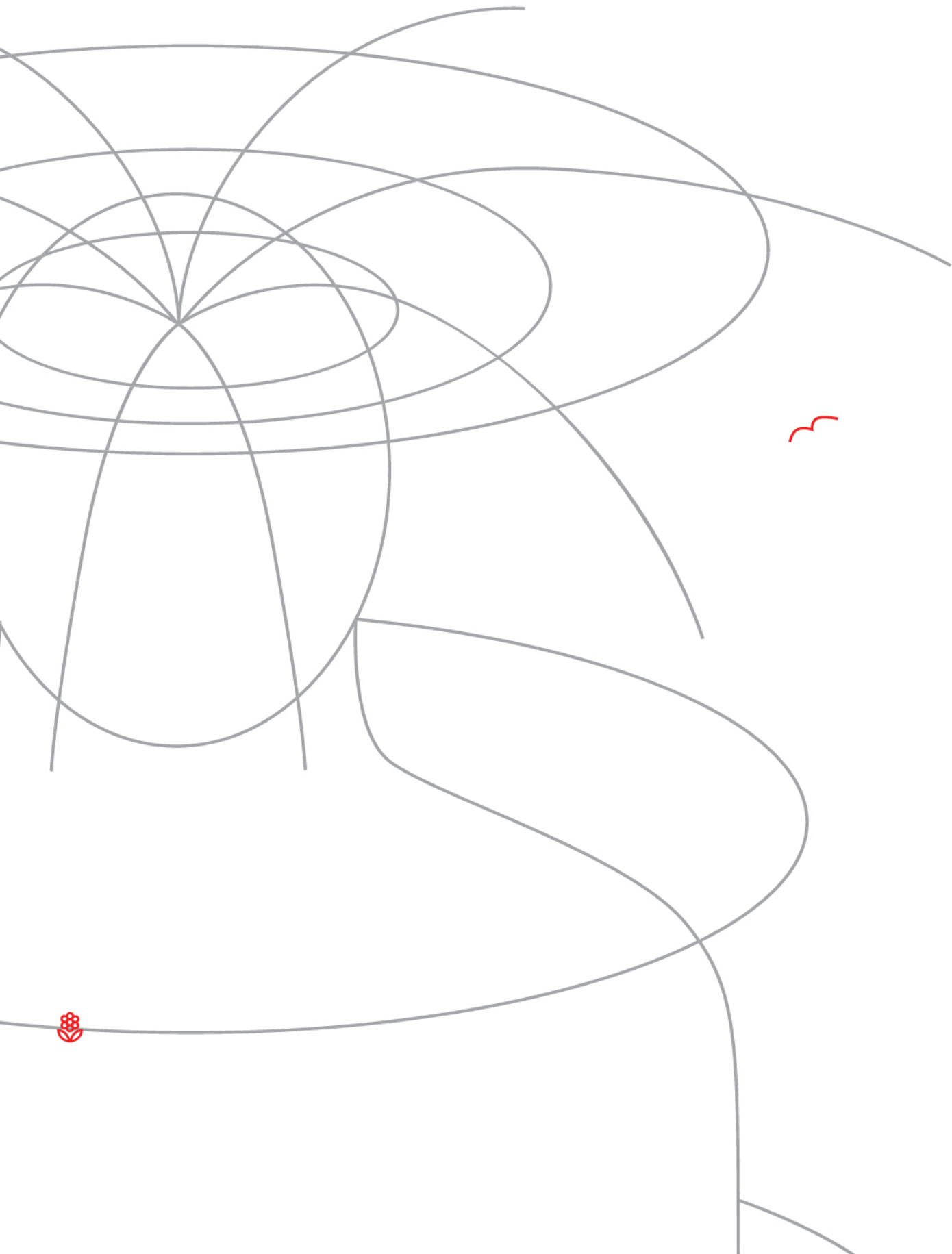

Nikola Némethová zo súboru Bastriguly nám včera pripomenula prelomový animovaný film Shrek. Film zavítal do k/n v roku 2001 a hneď od začiatku zaznamenal nečakaný úspech. Je voľnou adaptáciou obrázkovej knihy Shrek! Od Williama Steiga a rozpráva príbeh rozprávkového antagonistu, ktorý hľadá pochopenie a svoj šťastný koniec. Tento film bol prvým projektom nového štúdia DreamWorks, ktoré založil Jeffrey Katzenberg po tom, čo ho prepustili z Disney Studios. Vďaka úspechu, ktorý Shrek získal, sa toto štúdio etablovalo a mohlo sa stať rovnocenným hráčom popri štúdiách Disney a Pixar. Momentálne pracujú na piatom pokračovaní Shrekovho príbehu. Nikola nám prezradila, že najradšej má tretí diel tejto filmovej série, ja sama som mala prvý diel na videokazete.

ÚSMEV

Hľadá sa dáka snívajúca Agáta,
ktorá sa prebliká až do rána
a potrebuje kúsok Ariadninho špagáta
aby šla von, keď sa už na mobile doráňa.
Jarko

DETSKÝ DIVADELNÝ SÚBOR ÚSMEV PRI ZŠ S MŠ, BABÍN TEREZA OLHOVÁ – AGÁTA, KDE SI?

RÉŽIA: IVANA KURČINOVÁ, ANNA KURČINOVÁ

Text: Alfréd Tóth
Foto: Michal Lašut

Ako do prípravy na inscenáciu prišli tie krabice?

Ivana Kurčinová: Bolo to na začiatku.

Anna Kurčinová: Nebolo to celkom na začiatku, ale potom sme s nimi hrali. Bolo pár skúšok kým sme...

I. K.: Kým sme našli, či je možné nimi vyjadriť tú anonymitu alebo to bude len technický prostriedok.

A tá krabica nám to ponúkla

Predloha Agáta kdesi, ktorá poslúžila ako predloha pre inscenáciu, bolo dotvorená aj zo skúseností detí, pretože zaznievali aj veľmi osobné veci.

I. K.: Je to inšpirované tou knihou, tým príbehom, ale veľa tých replík je...

A. K.: Detských, zo života...

I. K.: Aj z Modrého koníka. Išlo hlavne o skúsenosti, kedy ten mobil detí dostali.

Práca s takým veľkým kolektívom tvorený z detí zo ZŠ je v mojich očiach asi náročná. Máte radu pre pedagógov, kolegov, ktorí robia inscenácie a zvolia si takéto množstvo účinkujúcich?

I.K.: Trpezlivosť

A.K.: Trpezlivosť a pravidlá. Tak ako vo všetkom, ale je to ťažká práca s toľkými deťmi.

Ako prebiehala práca so samotnými deťmi? Rozprávate sa s nimi, používate nejakú špeciálnu metódu?

A. K.: Áno, určite.

I. K.: Keď sme tvorili tie repliky, tak sme ich museli trochu tak...

A. K.: Prebiehali diskusie.

I. K.: Diskusie prebiehali, aby sme zistili, ako vnímajú tú problematiku. Aké s ňou majú skúsenosti.

A. K.: Potom môžeme premýšľať, do akej hĺbky náročnosti môžeme ísť, aby to pre nich bolo zrozumiteľné a bolo to pre nich blízke.

Máte nejaký svoj sen, čo by ste chceli inscenovať.

Tému, knihu, ktorú by ste previesť na javiskovú plochu?

I. K.: Nie, stále vychádzame z aktuálnej situácie. Vždy sa niečo nájde, čo vyčnieva. Téma, ktorá možno vyčnieva u detí.

Čo bolo impulzom k inscenácii.

Bola to kniha alebo naopak bola na začiatku téma?

I. K.: Išlo to ruka v ruku.

A. K.: Tak, tak.

I. K.: Robili sme také scénické čítanie s Terezou Olhovou a z jej kníh. Tam sme našli Agátu. Zdala sa nám aktuálna...

A. K.: Vhodná a..

I. K.: A deti zaujímala tá kniha a preto sme sa rozhodli ísť po tých technológiách.

DDS ÚSMEV, BABÍN – AGÁTA, KDE SI DAJTE AGÁTE FOLLOW, NECH SA NESTRATÍ

Text: Matej Moško
Foto: Michal Lašut

Deti spia, mobil mám bezpečne mimo dosahu, môžem rozsvietiť ďalšiu obrazovku a sústrediť sa na hodnotenie predstavenia, od ktorého som dostal niekoľko rád, ako sa zbaviť závislosti na obrazovke. Aj by som ich pre viac rád sledoval, ale predstavenie skončilo a na youtube, instagrame, facebooku ani tiktoku som ich kanál nenašiel. Iba nejaké články na scenickazatva.eu. Ale kto by mal čas to čítať. Reelska žiadne, storky už asi zmizli. Detský divadelný súbor Úsmev z Babína už aj v minulosti dokázal, že vie veľmi šikovne a trefne pracovať s predlohou, ktorú si vyberú.

Text Agáta, kde si od Terezy Olhovej sa im tiež podarilo preniesť na javisko s veľkou porciou nadhľadu, vlastných metafor a humoru. Na to, aby na javisku zhmotnili vnútorný aj vonkajší svet Agáty a zároveň nekonečné útroby internetu im stačilo zopár nevelkých prázdnych kartónových krabíc. Nimi nám vtipne ilustrujú plochu mobilu s aplikáciami, darčeky, medzi ktorými Agáta hľadá sľubovaný mobil, ale s rovnakou ľahkosťou s nimi hľadajú aj metafory stratenosti, závislosti, či oslobodenia sa od obrazovky. Babínska inscenácia je postavená na hravosti a humore, s ktorým problematizuje vážnu tému novodobej závislosti človeka aj spoločnosti na všadeprítomnosti internetu a mobilov.

V niektorých obrazoch sa ešte stále dajú nájsť rezervy, ktoré by bolo škoda nechať nedotiahnuté. Hlavné čast' s predstavovaním aplikácií, reklám a mobilných služieb (instagram, duolingo, vinted a pod.) iba málo využíva komický potenciál, ktorý ponúka. Zaslúžili by si väčšiu dávku satiry. Keď už sa s nich vysmievame, obyčajné ironizovanie ich sloganov pôsobí so zvyškom veľmi nápaditej inscenácie nedotiahnuto. Inscenácia Agáta, kde si pôsobila v dramaturgii celej súťažnej prehliadky veľmi osviežujúco. Nenásilné, vtipné, premyslené, temporytmicky zvládnuté, s jasnou myšlienkou, začiatkom aj záverom. Pre viac takýchto inscenácií im určite dajte follow.

HODNOTENIE POROTY

POSTREHY Z HODNOTENIA /INSCENÁCIE - TRI STRATENÉ DETSTVÁ V PODANÍ SÚBORU DATÍV Z NITRY

Text: Dušan Jablonský
Foto: Michal Lašut

Alena Weissel Leľková: Ukázali ste, ako veľmi nastavenia vzorcov nášho správania, výchovy, vzťahov z detstva, či už fungujú alebo nefungujú, dokážu ovplyvniť život človeka do budúcnosti.

Alena Weissel Leľková: Páčili sa mi situácie, keď ste k tej látke, ktorá bola nosná a taká pravdivo krutá, pristupovali kontrastne. Napr. chór na pohrebe spieva áriu Márie Callas a do toho prídete tá vŕzgajúca lavička. A takýchto situácií ste mali viac.

Alena Weissel Leľková: O vážnych veciach je lepšie hovoriť opačným spôsobom, aby viac vynikli.

Diana Laciaková: Ja som k tejto inscenácii vyjadrovala už v Nových Zámkoch a teraz som sa už len vytešovala, že "wow", všetko, o čom sme vtedy hovorili sa tu teraz udialo.

Diana Laciaková: Ja a papučky sme nenašli k sebe cestu.

Karol Horváth: Mne sa papučky páčili. Lebo mali viacero funkcií.

Karol Horváth: Úplne som vám zožral Callasovú.

Karol Horváth: Rozmýšľal som, „Dočerta, ako sa dá z prózy urobiť divadlo poézie?“ Ale musím uznať, že toto bolo divadlo poézie. Napriek tomu, že ten text nie je príliš poetický, spôsobom, akým ste s ním nakladali, vzniklo divadlo poézie. Povieť to tak – vychádzal som zo sály divadelno-poeticky potešený.

Karol Horváth: Marica, ty si taký pilier práce s mladými.

NOVÁ TVÁR V ORGANIZAČNOM KOLEKTÍVE

Text: Dušan Jablonský
Foto: Michal Lašut

V kolektíve organizátorov sme tento rok privítali novú usmievavú kolegyňu, Sílviu Bartákovú, ktorá prijala funkciu tajomníčky poroty. Slušnosť káže sa predstaviť, preto sme ju oslovili, aby pre našich čitateľov povedala o sebe pár slov. Takže...

...kto je Sílvia Bartáková?

Sílvia Bartáková je odborná pracovníčka pre divadlo (v súčasnosti) v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre. Dlhé roky som bola aj odbornou pracovníčkou pre umelecký prednes. Ale myslím, že to bol rok 2016, keď sa otvorila možnosť podávať viacero projektov a vrátila sa nám po materskej moja kolegyňa Zuzana Pinterová, tak teraz spolupracujeme na oboch týchto úsekoch. Už pred tromi rokmi ma Renata Jurčová oslovila, či by som nechcela robiť tajomníčku poroty, či by som nechcela prísť pomôcť na Hviezdoslavovom Kubíne. Priznám sa, že to bol vždy taký môj tajný sen, pretože za tých 23 rokov, čo som v kultúre, mi umelecký prednes prirástol k srdcu, nakoľko som sama organizovala niekoľko okresných či regionálnych kôl. Krajské nie, pretože to v období, keď som mala na KOS-ke na starosti umelecký prednes, bola doména a lahôdka pre osvetu v Topolčanoch. Ale chodila som tam aspoň pomáhať vtedajším organizátorom, Jankovi Podobovi a Julovi Krajčíkovi, ktorí ma priviedli k umeleckému prednesu a k organizovaniu týchto súťaží.

Pomaly končí už tretí deň celoslovenského kola 71. ročníka Hviezdoslavovho Kubína. Naplnili sa tvoje očakávania, s ktorými si sem išla, prekvapilo ťa niečo, či potešilo počas týchto dní?

Ako som už spomínala, v posledných rokoch sa už tak intenzívne nevenujem organizovaniu súťaží v umeleckom prednese, tak som si neuvedomila, že sa zmenili propozície a už sa v detských kategóriách nesúťaží, ako to, ak si dobre pamätám, bolo v minulosti. Veľmi ma potešilo, že sú všetky tie deti v zlatom pásme a udeľujú sa im špeciálne ceny. Ja som zástanca toho a myslím si, že je to výborná vec. A v dobrom ma prekvapilo a potešilo aj to, že som tu opäť po rokoch stretla

množstvo známych tvárí, množstvo recitátorov, ktorí vtedy, keď som ešte bola metodičkou pre umelecký prednes, boli malí alebo mladí a teraz sú to už dospeláci. A napriek tomu doteraz recitujú alebo sú pedagógmi a pripravujú ďalšie mladé recitátorské talenty.

Minulý týždeň si doma v Nitre mala „na krku“ organizovanie celoslovenskej prehľadky divadla mladých FEDIM, teraz si tu. Je niečo, v čom je tvoje účinkovanie na FEDIME a Hviezdoslavovom Kubíne podobné alebo rozdielne?

To je veľmi ťažká otázka. Potešilo ma, že som na oboch súťažiach stretla niekoľko rovnakých ľudí, ktorí tvoria aj v mládežníckych divadlách, aj v divadlách poézie, prípadne recitujú. Bolo to také zaujímavé a príjemné, že sme akoby spolu plynule prešli z Nitry sem do Kubína. Je to také pekné prepojenie. To umenie nás spája, teší ma, že ľudia chcú byť pri tom a neodradí ich ani to, že je to takto týždeň po týždni, ani to, že je to náročné pre organizátorov, tvorcov, interpretov, pretože musia prejsť v pomerne krátkom čase rôznymi kolami, rôznymi súťažami.

Zostaneš súčasťou organizačného tímu Hviezdoslavovho Kubína aj v ďalších rokoch?

Ja by som veľmi chcela, pretože som šťastná, že tu som, ale nezávisí to tak celkom len odo mňa. Jedna vec je, že mi v Nitre organizujeme festival s medzinárodnou účasťou s názvom FAD (Festival amatérskeho divadla) a ten býva asi tri týždne po celoštátnom Kubíne. Tento rok festival nebude, pretože sme organizovali FEDIM, ale na budúci rok by sme ho chceli znovu zorganizovať. Takže v tomto momente neviem, ako to budem stíhať, ako mi budú slúžiť sily. A samozrejme, moja účasť na Hviezdoslavovom Kubíne bude závisieť aj od Renatky Jurčovej, či bude spokojná s mojou tohtoročnou prácou a či ma opäť zavolá do tohto tímu. Ale budem rada, ak áno. ☺

NOVÁ TVÁŘ - S/LVIA BARTÁKOVÁ

KNIŽNÝ KÚTIK

Text: Alfréd Tóth

Štefan Jurča (Pišo)

Čítam čoraz menej, pretože na to nemám čas, ale v každom prípade mám rád literatúru faktu. Ak by som si mal vybrať niečo z beletrie, čo som naposledy držal v ruke, tak myslím, že to bol **Bal'a - Je mŕtvy (Kolo-man Kertész Bagala, 2018)**. Jeho poviedky sa mi celkom páčia, ani neviem kvôli čomu, ale je to človek, ktorý sa mi zdá, že píše tak zaujímavo, že mi to niečo dá.

Jana Mikiťková

(predsedníčka poroty I. a II. kategórie)

Môj knižný tip je **Marina Moskvínová – Môj pes má rád džez (Fragment, 2018)**. Pretože si myslím, že sú v nej groteskné texty, ktoré hovoria o závažných veciach a myslím si, že sú vďačné na prednes. Dá sa z nich vyťažiť humor, ale zároveň aj dôležité posolstvo.

Marica Šišková (pedagogička)

Barbora Hriňová – Plachý dom (Artforum, 2025)

Veľmi ma tá kniha dojala. Je to intímny príbeh, ktorý sa dotýka nás všetkých, rodičovských vzťahov. Autorka otvára vzťah jej a otca. Je písaný veľmi láskavo. Mám rada aj drsné knihy a všelijaké haluze, ale toto je zrazu taký kvázi obyčajný príbeh, ale písaný neobyčajne krásne, tak ľudský. A v detailoch odкрýva zložité veci medzi nami, že ma to úplne dostáva.

Matej Čertík (pedagóg)

Podľa mňa by si každý recitátor mal určite postupne prečítať, nedá sa to hneď, knihu **Života, ktorú napísal sám Život**.

Mária Škarohlídová (recitátorka)

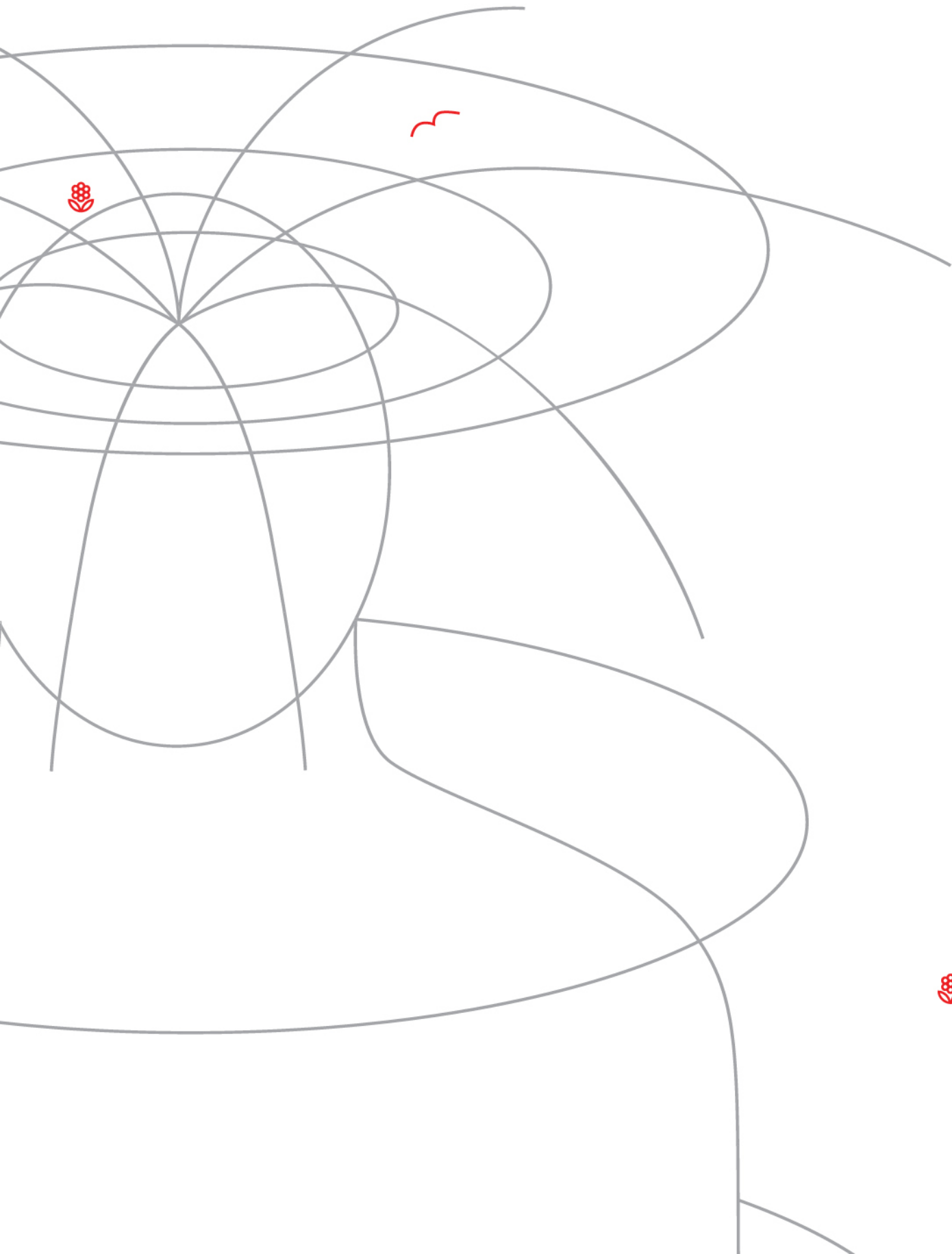
Od **Guzel Jachina** som čítala tri famózne knihy **Zulejka otvára oči (Slovart, 2018)**, **Deti Volgy (Prostor, 2023)** a **Transport do Samarkandu (Slovart, 2023)**. Je to obdobie násilnej kolektívizácie v Sovietskom zväze z pohľadu národnosti Tatarov. Ťažké, kruté, ale skvelé čítanie.

ČO SME TO SME

Gombíky pršia z neba,
bolo by nimi zapnúť dačo.
Napríklad hru na mňa a teba
a plnú šálku smiechu s plačom.
Jarko

DDS ČO SME, TO SME PRI ZŠ JUH 1054, VRANOV NAD TOPLŔOU P. NIČÍK, Z. DEMČÁKOVÁ - VČERA PRŠALI GOMBÍKY

RÉŽIA: ZUZANA DEMČÁKOVÁ

Text: Dušan Jablonský
Foto: Michal Lašut

Ako vznikala vaša inscenácia?

Vznikla úplnou náhodou. Ja som v tomto školskom roku založila na škole divadelný krúžok. Dostala sa mi do rúk malá básnická knižka od pána Ničíka V krajine Mirandor, v ktorej boli síce krátke, ale veľmi zaujímavé básničky. Spočiatku mi to nedávalo veľký zmysel, ale keď som ich začala prepájať, postupne sa nám to viac a viac páčilo, až sme sa prihlásili na súťaž a dopracovali sme sa až sem do Kubína.

Čo bolo impulzom na založenie nového detského divadelného súboru?

U nás vo Vranove nie je takýto detský divadelný súbor. Impulzom bolo, že v meste máme niekoľko ľudových súborov a pre jeden z nich píšem divadelné scenáre. Tak som sa rozhodla, že keď už píšem, tak by som mohla aj niečo nacvičiť. Aj keď tu som text nepísala ja, je to dielo pána Ničíka, ja som to len pospájala dokopy, rozhodla som sa, že keď už píšem pre iných, urobím si divadlo aj ja.

V súbore máte deti rôznych vekových kategórií, od malých špuntov po takmer dospelávajúce slečny. Ako sa vám to darilo koordinovať a prepojiť dohromady?

Máte pravdu, najmladší sú prváci a najstaršie sú deviatky a bolo to niekedy naozaj ťažké skoordinať ich dohromady, hlavne preto, že každé dieťa má ešte nejaký iný záujmový krúžok a nájst spoločný termín a dať všetky deti dokopy bolo skutočne ťažké. Takže 80% skúšania sme neboli v úplnom počte. Ale nakoniec sa nám to nejako podarilo dokončiť. Dobrá vôľa všetko zvládla. ☺

VČERA PRŠALI GOMBÍKY

Text: Katka Hitzingerová
Foto: Michal Lašut

Novovzniknutý súbor ČO SME, TO SME pri ZŠ z Vrano-va nad Topľou sa debutansky prebojoval na celoštátne kolo Hviezdoslavov Kubín s inscenáciou „Včera pršali gombíky“ z knihy Básne z krajiny Mirandor od Petra Ničíka v úprave režisérky Zuzany Demčákovej. Autor sa vo svojej zbierke zameriava na témy, ako sú láska, nepriateľstvo a sebapoznanie. Ústredným motívom je úvaha ako milovať nepriateľov a objaviť poznanie počas cesty v úzkokolažke. Súbor sa zameriaval na hravú, farebnú interpretáciu s rytmickými hrami, ktoré mali diváka prinavrátiť k detstvu a poukázať na jeho veľmi rýchly priebeh. Režisérka Demčáková túto ideu podporí rozdelením detí podľa veku, kedy tie staršie zastávajú rolu sprievodcov pre tých mladších. Idea inscenácie má však vágnu dramaturgiu a nevyjasnené motivácie ku konaniu jednotlivých postáv, ktoré, ak sú, zostávajú len v ilustračnej podobe. Problematickým sa stáva aj samotná identifikácia sa s postavami a vzťahmi medzi nimi. Prezentácia obrazov je teda kľúčom pre výstavbu

inscenácie. Napriek tomu sa v nej objavujú výborné nápady, vtípný a invenčný vstup AI, pardón U!, hra na školu a špiónov. Týmto veľmi dobrým nápadom chýba rozohranie a zdôraznenie cesty k cieľu. Ničíkove básne v niektorých obrazoch sprevádza klavírna hra interpretovaná naživo. Klavír a interpretátora síce nevidíme, ale hlavu a uši za ním otáčame. Samotný hudobný výber však pomáha obrazom byť melancholickými a pátosnými, čo sa v detskej javiskovej interpretácii javí ako umelé.

Súbor má silný potenciál vďaka detským interpretátorom, aby v budúcom divadelnom projekte presvedčil o svojich kvalitách. Porota odporúča súboru účasť na rôznych tvorivých workshopoch, vzájomné reflektovanie videného a zažitého s inými divadelnými súbormi, pretože práve táto práca je nevyhnutná pre umelecký rast nielen individuality v súbore, ale aj kolektívu ako celku.

HODNOTENIE POROTY

DENNÍK ANONYMNÉHO POZOROVATEĽA

DEŇ 3.

Všetky udalosti, príbehy a osobnosti v tomto denníku sú pravdivé a necenzúrované. Ale k ochrane známych Kubínskych osôb pristupujeme v rámci nejakého GDPR...

08:35 Tu niekde som vstala. Viac si nepamätám. Totálna amnézia, oči zlepené ako párdňové mača, o raňajkách sa mi ani nesnívalo.

09:03 Až tu som vstala. Tamto som len plánovala, že urobím, ako som v šoku o necelú polhodinu zistila. Často sa mi zvykne snívať, že niečo robím, napríklad odpovedám na skúške, prípadne obhajujem záverečnú prácu, a keď vstanem, zisťujem, že to bol len zlý sen a teraz ma čaká ešte horší - vyriešiť, ako to spraviť naozaj a načas, keďže medzitým som spokojne odľukovala.

09:20 Expresne vychystaná (se všim všudy) uháňam k výťahom, kde narazím na Ingrid Zachorecovú. Podľa mňa sme si obe odľukli, že ani jedna z nás v tomto raňajkovom švungu nie je sama. Bolo to milé, akurát ma mrzí, že som sa s ňou za tých pár chvíľ neporozprávala viac. Aj som ju mala dať interne pozdraviť, ale "Óóóch, ja hlava deravá, zábudlivá!" No nič, týmto ju pozdravujem aspoň ex-post a na diaľku, s malou dušičkou, že festník číta.

10:00 Zas most. Premýšľam, ako by sa plávalo vo vode v takomto teple. Kým by som prišla do MsKS, vyschla by som.

10:30 Dobieham včerajšie resty. Ale tak mi je tu dobre s týmito ľuďmi, že sa mi vôbec nechce, a radšej by som sa s nimi rozprávala. Všetci majú svoje veci na práci.

14:35 Konečne som skončila. Teraz rýchlo obed. Ešte ani nie som zbalená... ani som nestihla všetkých objat', vybozkávať.

14:40 Jedného človeka sa mi podarilo stihnúť objat', jedného! Vidíte, aký je Kubín hektický, že ani neviem nájsť svojich v tom šílenom kolotoči...

16:04 Google mapy mi pomáhajú pomaly miznúť. Musela som byť smiešna, ako som sa snažila desať minút dostať na autobusovú zastávku, na ktorej som ešte v pondelok vystúpila. Nedbám. Rada robím cirkus, ale ešte radšej divadlo.

16:20 Už tu dávno mal byť, ved' nestihnem vlak!

17:30 Zobudil som sa. A som zrazu on, a nie ona. Fúha. No nič, hodím rýchlo sprchu nech sa so sebou stotožním a šup do MsKS.

18:10 Poprcha. Aké milé osvieženie v tomto teplom dni.

18:30 Končí sa beseda s dvomi básnikmi. Obecnstvo vyzeralo celkom spokojné s tým, čo sa dozvedeli. Aj keď som pri odchode započul rozhovor: „Fú, skoro som zaspal. Nie, že by to bolo nezaujímavé. Ale to teplo... Áno, úplne dusno je tam hore.“

18:40 Začínajú sa Kontroverzácie. Už som to zažil pred pol rokom, tak viem, čo nás čaká. Treba sa na to psychicky nastaviť, že to bude dlhé a náročné, ale zároveň obohacujúce. V prísediach vidím zatiaľ odhodlanie

20:30 Odhodlanie u niektorých už opadlo a vidno, že neboli dostatočne psychicky nastavení.

21:00 Začala sa druhá časť Kontroverzácií a publikum sa zredukovalo tak o tretinu. Veľký obdiv však putuje recitátorom IV. kategórie, ktorí sedia na horných stoličkách a vydržali.

23:30 Aj keď je „na Teras“ už záverečná, tak nás tu trpia. Všetci je nás celkom dosť. R.V. si zabudol v porotcovskej miestnosti bundu. A už je všade zamknuté. A vonku je celkom zima, zdá sa, že v tričku sa mu pôjde ťažko na izbu. Ale odhodlal sa a išiel. Po chvíli sme si všimli, že si mohol zobrať so sebou deku. M.P. to okomentoval: „Nie, že mu všetko zavrel, ešte mu aj nenašlo.“

00:00 Keď všetko zatvárajú, tak sa otvárajú dvere na izbu číslo 3xx. A pokračuje sa v ilegal party. Ešteže to je dvojizbový apartmán, a tak sa tam luxusne zmestíme aj desiat...

00:30 Poznáte hru Kontakt? My už hej. Ale ak nepoznáte, tak nájdite Mareka, on vám to vysvetlí. On je tu iba ako nadšenec umeleckého prednesu a HK, takže času má dosť

OZNAMY, INZERÁTY A INÉ

ON-LINE ROZHovor

O JEDNEJ FOTOGRAFII

Jano S.: A AKÝ MÁ NÁZOV TÁTO KAPELA?

Tuto sa ponúka AI:

1. **Orzsagh & Hviezdoslav** – znie ako literárne duo alebo art-rocková kapela.
2. **Hviezdoslav Rising** – poetické, dramatické, evokuje silný kultúrny kontext.
3. **Nation of Stars** – voľne inšpirované menom, znie modernejšie a symbolicky.
4. **The Hviezdoslav Effect** – znie ako alternatívna/progresívna skupina.
5. **Poet & Patriot** – ak sa chce zdôrazniť slovenský kultúrny a národný kontext.

Diana: SA POŠ/KAM.

Nina: „Š/KAC“ JE JEDNO Z NAJÚŽASNEJŠ/CH SLOV PODĽA MŇA...

Jano Š.: HVIEZDOSLAVOV Š/K BUDE PRVÝ S/NGEL!

Jano S.: 1. VELVET IN THE ASHES, 2. SLOVAK BLOOD, PAPER SOUL, 3. THE ORSZAGH OVERTURE. A MÁTE SVOJE PRVÉ EP! A TOTO BUDE HIT: NO ONE SPEAKS IN VERSE ANYMORE!

Karol Horváth odpovedá cez inú komunikačnú platformu na pôvodnú otázku:

„ORSZÁGHOV KUBINÁTOR ALEBO EŠTE LEPŠ/E ORSZÁGH DEATH POETRY KUBINÁTOR“

IDENTIFIKUJTE VŠETKY KALKY V MIKROPRÍBEHU

Minule mi prišiel mail od priateľa, ktorý končil slova-
mi: Dúfam, že Ťa tento mail našiel v pohode. Nebu-
dem klamať, nahneval ma jeho obsah. Nevyhľadávam
konflikty, ale nie som dobrý s ľuďmi. Pýtal sa ma, či
oslovíme jeho narodeniny v sobotu alebo v nedeľu.
Odpísal som mu, že víkend by mohol ísť. Napokon
som s ním mal dobrý čas.

VYBERTE SPRÁVNU MOŽNOSŤ

- a) Bolo to v roku 2024, kedy sme naposledy
spoločne oslávili jubileum Hviezdoslavovho Kubína.
b) Bolo to v roku 2024, keď sme naposledy
spoločne oslávili jubileum Hviezdoslavovho Kubína.

JAZYKOVEDNÁ ZÁHADA NA DNES

Hľadáme detektíva, ktorý nám pomôže objasniť, prečo sa
tvar hrubého slova riť skloňuje v nominatíve plurálu podľa
vzoru dlaň, ale v genitíve singuláru podľa vzoru kosť.
Odmena istá.

VEČERNÝ OZNAM

Kto večer nechce piť šampanské,
nech si prinesie pálenku.

Značka: Pi, ako počuješ.

HĽADÁM S/ PRÁCU

Ak o niečom viete povedzte mi.
Julka O.

PONÚKAM

Predám zlú učiteľku prednesu.
V dobrom stave.

Značka: za odvoz

UDALOSŤ

27. júna, v piatok o 18:00 môžete zachrániť projekt
Medziriadky. Uvidíme sa v Prugerka v Bratislave.

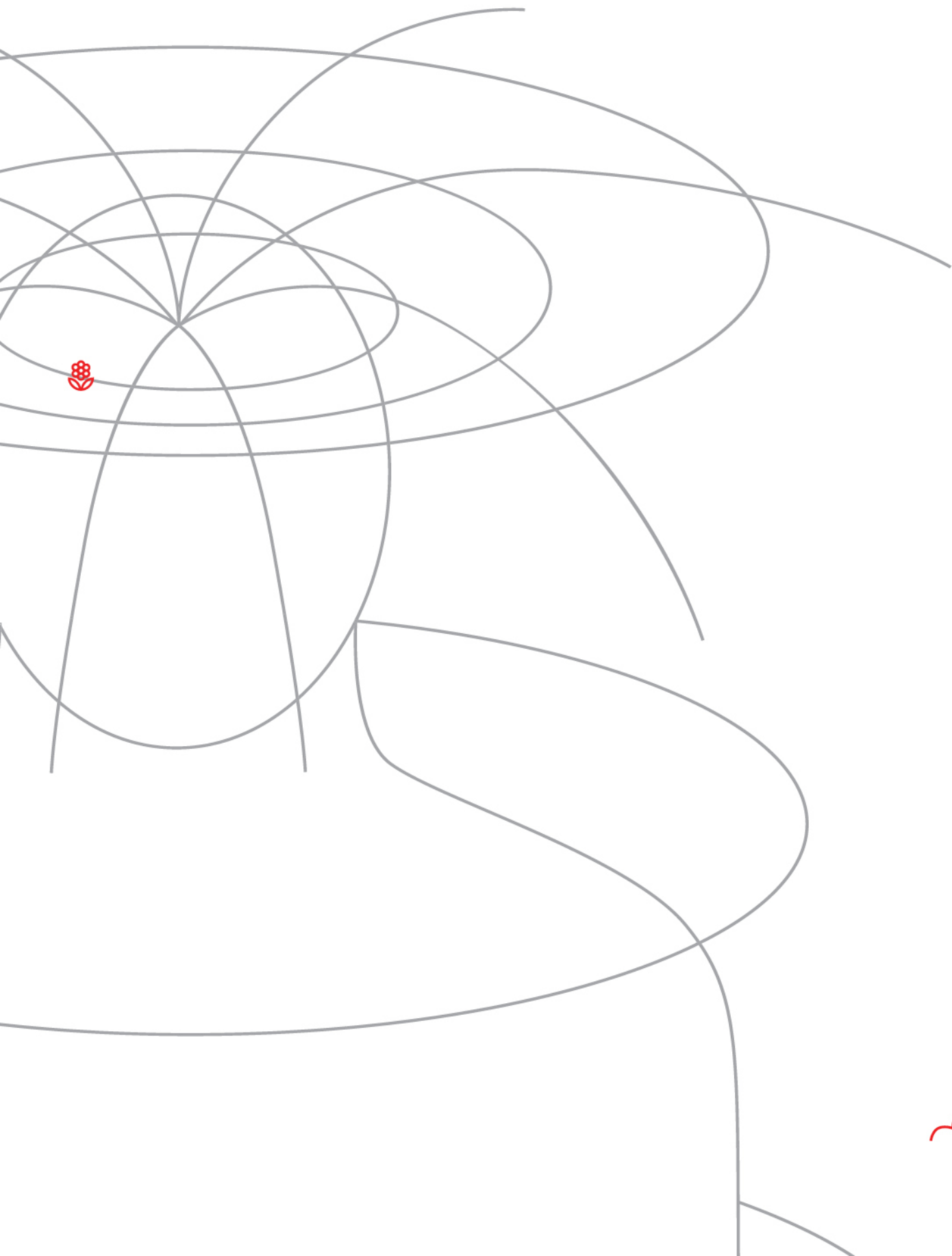
VYZNANIE

Ruže sú červené
Fialky modré
Andrej Rácz recituje
a ide mu to dobre

SOVÍČATÁ

Bola raz jedna opatrná láska,
v ktorej aj ekrazit je jemne pomalý.
A ak sa tá láska schová do obrázka,
tak aj ten obrázok si dobre schovali.

Jarko

DDS SOVÍČATÁ, PRI ZŠ A MŠ M. HELLA, ŠTIAVNICKÉ BANE J. NAVRÁTIL, N. HOSŤOVECKÁ, M. FERKO, V. ŠEFČÍK - BOLA RAZ...

Text: Dušan Jablonský
Foto: Michal Lašut

RÉŽIA: ANNA PATAKY

Anka, kto prišiel s témou prvých lások, ty alebo dievčatá?

Bol to nejaký taký spoločný dohovor. My sme totiž začali pracovať na niečom úplne inom, s čím sme chceli ísť na Kubín, ale pracovalo sa nám veľmi zle, veľmi ťažko, až sme niekedy pred Vianocami zhodnotili, že tadiaľ cesta nepovedie. Nuž a potom sme spoločnou poradou rozmyšľali, kadiaľ by tá cesta viesť mohla. Dievčat som sa preto pýtala, čo ich trápi, čo by ony chceli odkomunikovať. Núkali mi samé ťažké témy – vojnu, šikanu, mobily, sociálne siete. Ale keď sme sa na to všetko potom spolu pozreli, tak zhodnotili, že to ich pohľady na všetko sú ovplyvnené tým, či majú frajera alebo nemajú, či sa s nimi kamoška baví, či nebaví a tak sme sa vlastne postupne dostali k tejto téme, na ktorej sme sa nakoniec zhodli. Ja sama by som s ňou nevyrukovala ako prvá, pretože som mala pocit, že sa im to bude ťažko hrať a komunikovať. Ale baby ma prekvapili a vavrli: „Podme to robiť, pani učiteľka, veď je to normálne.“ A bolo. ☺

Takže dievčatá boli otvorené, nemali problém o tom hovoriť? Sama som bola prekvapená, ale nemali. Samozrejme sme potom hľadali hranice, čo ešte áno, čo

sme schopné a ochotné ešte povedať a čo už asi radšej nie. Tak sme našli nejaké básne, ktoré boli ochotné hrať. Ony si vyslovene aj vybrali, ktorá bude ktorú hovoriť, v ktorej sa cítia dobre a to čo odkývali, na tom sme pracovali.

Ja váš súbor sledujem už nejaký ten piatok a uvedomil som si, že viaceré s týchto dievčat vnímam už od mala, keď ste robili tie „vankúšikové“ divadlá, cez náročnejšie povesti, až do veku, kedy riešia prvé lásky. Uvedomuješ si, že ste spolu s Martinou Smutnou (dramaturgička a spoluautorka) pre dievčatá takými sprievodkyňami ich detstvom?

Až takto som sa nad tým nezamýšľala. Samozrejme, my sa často vraciame aj k tým začiatkom aj na to dievčatá rady spomínajú, že to boli krásne zážitky. A možno práve preto sa nám teraz tak celkom dobre a ľahko rozpráva aj o takýchto ťažších a osobnejších témach. Samozrejme bojujeme aj s pubertou a so všetkým, čo k tomu patrí, aj že sa nám niekedy nechce a podobne. Áno, možno práve preto, že sme sprievodkyňami ich detstvom, tak sú k nám viacej otvorené a možno je to aj na niečo dobré. A niekedy sa stane, že za nami prídu aj s témami, ktoré by som sa ja sama neodvážila otvárať.

BOLA RAZ JEDNA PARTIA KAMARÁTOK BEZ KONFLIKTOV

Text: Matej Moško
Foto: Michal Lašut

Pri hodnotení inscenácie Bola raz... musím priznať osobný deficit, kvôli ktorému sa môžem vo svojich úsudkoch úplne tragicky myliť. Nikdy som nebol zaľúbeným štrnásťročným dievčaťom. Ak teda v niečom nemám pravdu, odpusťte. Detský divadelný súbor Sovičatá pracoval s montážou viacerých básní o prvých láskach a objavovaní dovtedy neznámych pocitov. Skupina kamarátok si vzájomne jedna po druhej vyjavuje svoje prvé skúsenosti s láskou. Milan Ferko, Valentín Šefčík, Nata Hostovecká a Ján Navrátil im pomáhajú povedať to, na čo prvýkrát zaľúbené dievča len ťažko hľadá vlastné slová. Veľmi intímna inscenácia sa plne sústreďuje na vnútorné prežívanie protagonistiek. Po chvíli sa ale strácam. Hoci sú jednotlivé básne pomerne epické, strácam sa v príbehoch aj pocitoch. Autorky rozdelili básne medzi protagonistky, ktoré ich prezentujú, ako svoje vlastné skúsenosti. Skupina dievčat je však pre diváka príliš jednoduchá a nenachádzame v nej osobnosti s vlastnými príbehmi. Pomohlo by, ak by sme vedeli medzi kamarátkami odhaliť hierarchiu vzťahov, či aspoň javiskové typy. Jeden náznak vzťahu medzi postavami sa objavil hneď v úvode, no boj o pravdu sa veľmi rýchlo končí idylickým zmierením a objatím. Konflikt, na ktorom sa dala vystavať jednodu-

chá východisková situácia, autorky vyriešili zbytočne prirýchlo. Úvod inscenácie je prekvapivo tichý, žiadna reprodukováaná hudba. Len ticho, jedno zaľúbené dievča a skupina, ktorá jej nerozumie. Ticho dopĺňajú iba slová básní. Každé z dievčat ale v ruke drží úzku rolku obalenú do tapety s dreveným vzorom. Nerovnako dlhé tubusy využívajú na ilustráciu prostredia a vytváranie metafor, no keď tubus narazí, začujeme aj tón. Hudbu na podčiarknutie emócií aj na oddelenie básní si dievčatá vytvárajú samy – tubusmi, hmkaním a spevom. Nerozumiem ale prečo sú „bubotrúbky“ obalené drevenými nálepkami? Neviem. Nedarí sa mi nachádzať za týmito rekvizitami ďalšie významy. Ale drevená tapeta ma dráždi a núti hľadať ďalšie plány medzi lesnými vílami alebo zdrevenenými devami. Moja interpretácia ale nedostáva na javisku miesto. Škoda. Ak ste mali možnosť byť štrnásťročným zaľúbeným dievčaťom či ním plánujete byť, určite sa choďte ponoriť do príbehov, ktoré začínajú Bola raz... Ak toto privilégium nemáte, choďte sa pozrieť tiež.

HODNOTENIE POROTY

POETIKA KAŽDODENNNOSTI AJ MEDITÁCIE Z DISKUSIE S DANIELOM PASTIRČÁKOM A PETROM MILČÁKOM

Text: Julka Oreská
Foto: Michal Lašut

„Drahí priatelia hovoreného slova,“ privítal nás moderátor diskusie Alfréd Tóth. Obaja hostia sú poeti, básne Daniela Pastirčáka si účastiťstvo Hviezdoslavovho Kubína vyberá pre prednes často. Petra Milčáka musia ešte objaviť, k čomu snád' prispeje aj táto literárna diskusia.

Kým Milčákovú básne sledujú každodenný život, ktorý pozorujú cez optiku poézie, Pastirčákovú vychádzajú

podľa Tótha z vnútra a pozývajú k meditácii.

Daniel Pastirčák je kňaz Cirkvi bratskej, pri slove „kazateľ“ s nevôľou krúti hlavou. „ZNIE TO, AKOBY SOM NIEKOMU NIEČO KÁZAL, PRIKAZOVAL, A TO SA MI VÔBEC NEPÁČI TAKTO POVEDANÉ,“ hovorí Pastirčák. V jeho básňach sa často objavujú biblické motívy, no nebojí sa s nimi pracovať provokatívne či rebelantsky.

Daniel Pastirčák sa Kubína zúčastnil iba prostredníctvom svojho „PREDĽŽENÉHO TELA.“ Všetky jeho tri deti sa súťaže v prednese zúčastňovali, na podujatí je však on sám po prvý raz. „MOJE DETI, KEĎ BOLI EŠTE MALÍ, SA ZVYKLI V NOCI POSTAVIŤ PREDO MŇA A POVEDAŤ MI: TATO, MÁM PRE TEBA BÁSEŇ. TAK SME S/ SO ŽENOU SADLI A POČÚVALI. ODJAKŽIVA TO PRE NICH BOLA VEĽMI DÔLEŽITÁ VEC, TAKÁ BÁSEŇ.“

Okrem povolania kňaza, písania, prispievania ku kultúrno-spoločenskému daniu sa Pastirčák venuje aj maľbe. Sám prezradil, že ide o jeho najväčšiu vášeň a je to aj dôvod, prečo sa teší na blížiaci sa dôchodok. Práve pracuje na obraze, kde stvárňuje súčasné témy slovenskej spoločnosti, svetové kontexty a miesto viery medzi týmto chaosom, v ktorom sa je čoraz ťažšie orientovať.

Milčák má s prednesom viacero osobných skúseností. Prezradil, že keď po prvý raz vyhral okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína, mama ho vzala za odmenu do cukrárne. Bola to veľká vec, pretože u nich v dedine cukráreň nemali.

Prednesu sa venoval aj počas dospievania a často sa dostával aj do vyšších kôl. Raz šli ako súbor so svojimi prednesmi aj na zájazd.

„BOL SOM ZAMILOVANÝ A DOMA SOM MAL FRAJERKU,“ prezradil Milčák dôvod, prečo neutekol z tohto zájazdu a neostal v zahraničí, aj keď mu to bolo ponúkané. Istý muž ho prehováral a poskytol mu možnosť utiecť z komunistického režimu, no rozhodol sa

vrátiť zo zájazdu domov. Okrem lásky mal aj iný dôvod – nechcel vedúcemu súboru spôsobiť problémy.

Peter Milčák je redaktorom časopisu Romboid, ktorý vydáva Asociácia spisovateľov Slovenska. Ako hovorí, táto organizácia vznikla pred tromi rokmi, aby združovala spisovateľov a spisovateľky, ktorí uznávajú pevné morálne hodnoty a slovami P. Milčáka, podarilo sa im zostať v tomto prostredí aj čase ľudmi.

Edičný plán časopisu sa bude počas najbližšieho roka sústreďovať na tému slobody slova.

Milčák sa poslucháčom a poslucháčkam diskusie zdôveril, že na písanie často nemá popri svojich mnohých a rôznorodých činnostiach čas. Je učiteľ, vydavateľ, prekladateľ, večne na cestách a, ako hovorí, napísať zbierku mu trvá veľmi dlho.

„MUSÍŠ S/ Z TOHO SPRAVIŤ PRIORITU,“ nakázal mu jeho syn. Aj napriek počiatočným pochybnostiam k tejto rade sa mu to skutočne podarilo.

Posledný text zbierky napísal cestou vo vlaku. Tvrdí, že ak by vtedy nemal pri sebe pero a papier, báseň by nikdy nevznikla.

Diskutovali sme s dvomi poetmi, ktorých tvorba aj životné cesty sa v mnohom líšili. Napriek tomu sa ich životy často preplietli, poznajú navzájom svoju tvorbu a v Milčákovom vydavateľstve Modrý Peter vyšli aj Pastirčákovy básnické zbierky. Žiaľ, tie, ktoré si doniesli sa rozchytali veľmi rýchlo, no určite ich nájdete minimálne na stránke vydavateľstva.

KON(TRO)VERZÁCIE

Text: Dušan Jablonský
Foto: Michal Lašut

Na HK som bol už zhruba 20x ale nikdy som tu nezažil to, čo ponúkli organizátori vo štvrtok večer. Kon(tro)verzácie je nový formát, ktorý vznikol koncom minulého roka a je to veľmi zaujímavá príležitosť pre tých, ktorí sa umeleckému prednesu a Hviezdoslavovmu Kubínu chcú venovať viac. Táto diskusia ponúka možnosť všetkým vyjadriť svoj názor a rozprávať o témach, o ktorých sa bežne rozprávajú účastníci na chodbách MSKS, alebo pri pive v krčme:

„PREČO JE TAKÉTO PRAVIDLO... PREČO TÍ MALÍ NESÚŤAŽIA... PREČO SME MALI NA OKRESNOM KOLE ABSOLÚTNE NEKOMPETENTNÚ POROTU... MÔŽEM POUŽÍVAŤ GESTÁ... AKO VEĽMI MÔŽEM ZOŠKRAŤ TEXT... MUSÍME PO RECITÁCI/ EŠTE 3 HODINY TRČAŤ NA MIESTE A POČÚVAŤ POROTCOV, AKO NÁS HODNOTIA... PODĽA AKÉHO KRITÉRIA SA ROZHODLI, ŽE MÔJ TEXT NIE JE PRE NICH DOSŤ ZAUJÍMAVÝ...?“ a takýchto otázok by som mohol napísať ďalšie desiatky. Z toho vyplýva, že aj o nich sa môžeme rozprávať desiatky a desiatky hodín. Niektoré debaty nevedú k jasnému výsledku, ale ponúkajú nám zaujímavé názory, ktoré nám rozširujú obzory nášho chápania daného problému. A preto, ja osobne, kvitujem tento nový model, ktorý organizátori priniesli. Hlavne možnosť, že aj bežní účastníci môžu vyjadriť verejne svoj názor a môžu sa dozvedieť niečo zo “zákulisia” organizovania tejto súťaže. Napríklad včera sme sa dozvedeli, že existuje verejný zoznam vhodných kandidátov na porotcov

Včerajšia panelová diskusia sa venovala téme „hodnotenie“. Ako by mali porotcovia hodnotiť a ako deti vnímajú, keď ich porotcovia hodnotia. Téma veľmi obširná, čo dokazuje aj to, že za dve hodiny diskusie sa zďaleka neprebrali všetky problémy. Šťastí je to zapríčinené aj tým, že počas stretnutia vyvstala iná otázka, ktorej sa venovalo dosť času. Ako povedal jeden z divákov (Maroš): “Počuli sme tu dnes veľa problémov, ale málo riešení.” Mal pravdu, ale zároveň už len tá možnosť pomenovať niektoré problémy dáva šancu, že sa na nemožno raz začnú hľadať riešenia.

Druhá časť bola formou oxfordskej diskusie a zaoberala sa tým, či by recitátori I., I/ a I/I. kategórie mali na celoslovenskom kole súťažiť alebo ísť iba na prehľadku ako víťazi krajských kôl. Rozprúdila sa k tomu celkom živá debata, kedy prichádzalo mnoho podnetov od divákov. A aj keď bol na začiatku názor skoro 50:50, po diskusii sa hlasovaním ukázalo, že skoro 60% ľudí bolo za to, aby „deti“ nesúťažili na celoslovenskom kole, ale prišli si to sem iba užiť a ukázať to najlepšie, čo v nich je, bez stresov z toho, či vyhrajú alebo nie.

Pre tých, ktorí sa včera nestihli zúčastniť, alebo si z popisu v programe mysleli, že ich to nebude zaujímať, odporúčam pozrieť si záznam na internete. A z mojej strany sa teším, ak sa takéto diskusie, ktoré dávajú priestor všetkým, ktorí chcú, stanú pravidelnou súčasťou celoslovenského kola.

VÝSLEDKY

Text: Jarko Broz

I. kategória prednesu poézie

predseda odbornej poroty: Mgr.art. Jana Mikitková
členovia odbornej poroty: Mgr. Eva Pršová, PhD.,
 Mgr. Ingrid Zachorecová

SOŇA KORMAŇÁKOVÁ, LOKCA

Elena Čepčeková, Krista Bendová
 – Oblačná rozprávka (montáž)
 Pedagogička: Mgr. Eva Fejová
 Cena za tvorbu atmosféry prednesu

KLÁRA KOLLEROVÁ, STUPAVA

Ľubomír Feldek – Rozprávka o veľkom hlade
 Pedagogička: Mgr. Milica Pálffyová
 Cena za prirodzenosť recitátorského prejavu

SALINA POLOMSKÁ, MOJZESOVO

Thomas Stearns Eliot – Stará mačka Matróna
 Prekladateľ: Ján Gavura
 Pedagogička: Mgr. Katarína Raslavská
 Cena za dramaturgický prínos textu v I. kategórii

VIKTÓRIA MAŤAŠOVÁ, GIRALTOVCE

a naliehavosť výpovede
 Jozef Mokoš – Narodenie dieťatka
 Pedagogička: Viktória Maťašová
 Cena za zvnútornenie náročného textu

VANESA HLAVÁČOVÁ, SLOPNÁ

Ján Navrátil – Dobré ráno, pramienok
 Pedagogička: Mgr. Daniela Ďuricová
 Cena za pekný kontakt s publikom

AMÉLIA NUNVÁŘOVÁ, MAJCICHOV

Valentín Šefčík – Úsmev
 Pedagogička: Mgr. Miriam Bielichová
 Cena za zrozumiteľný výklad textu a zvnútornený prejav

SEBASTIÁN PÁLEŠ, BANSKÁ BYSTRICA

Marcel Pálež – Moja mačka nemňauká
 Pedagogička: Mgr. Lucia Pálešová
 Cena za prirodzenosť prejavu a peknú prácu s hlasom

GABRIEL JESENSKÝ, KOŠ/CE

František Hrubín – Začarovaný les
 Prekladateľ: Milan Rúfus
 Pedagogička: Mgr. Lucia Mačingová
 Cena za vhodnú dramaturgiu

I. kategória prednesu prózy

FILIP FREISSEL, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Jozef Pavlovič – Ako prišla kukurica o všetky zuby
 Pedagogička: Mgr. Lenka Volajová
 Cena za prácu s publikom

STELA JANČOVIČOVÁ, BRATISLAVA

Krista Bendová – O strašidelnom klavíri
 Pedagogička: Mgr. Eva Melcerová
 Cena za vhodnú dramaturgiu

MARIANNA ŠMIDÁKOVÁ, NITRA

René Goscinny – Čoskoro sa začne škola
 Prekladateľka: Beáta Panáková
 Pedagogička: Mgr. Eva Virágová
 Cena za uveriteľnú výpoveď dieťaťa

DOROTA KOLIBÁROVÁ, POPRAD

René Goscinny – Lojzička
 Prekladateľka: Mária Urbanová
 Pedagogička: Mgr. Alena Váradyová
 Cena za zrozumiteľný výklad textu a zvnútornený prejav

ANNA BABNIČOVÁ, PARTIZÁNSKE

Hélène Rayová – Julinka sa predstavuje
 Prekladateľka: Mariana Paulíny-Danielicová
 Pedagogička: Mgr. Zuzana Babničová Kytková
 Cena za prirodzenú rozprávačku

ALŽBETA TOKOŠOVÁ, SENICA

Gabriela Dittelová – O ježibabe, ktorá nechcela byť dobrá
 Pedagogička: Mgr. Jana Báňayová
 Cena za tvárnosť prejavu

NINA POPRÁDIOVÁ, DIVÍN

Emília Popálencová – Návod na obsluhu rodičov
 Pedagogička: Mgr. Alena Ružinská
 Cena za recitátorský nadhľad

OMAR ADNAN MÉHEŠ, MICHALOVCE

a zvukomalebnými prostriedkami
 Daniel Hevier – Bz a Bzzzzzz
 Pedagogička: Mgr. Eva Kuriľáková
 Cena za peknú prácu s publikom

II. kategória prednesu poézie

predseda odbornej poroty: Mgr.art. Jana Mikitková
členovia odbornej poroty: Mgr. Eva Pršová, PhD., Mgr. Ingrid Zachorecová

ADELA POLŤÁKOVÁ, ZÁKAMENNÉ

Pavol Országh Hviezdoslav – Zuzanka Hraškovie
 Pedagogička: Mgr. Zuzana Demková

Cena za súčasné vyznenie Hviezdoslavovho jazyka a výbornú prácu s pauzou

MIRIAM PUCHEROVÁ, MALACKY

Miroslav Válek – Neviditeľné auto, viditeľný strom
 Pedagogička: Mgr. Zuzana Pucherová, PhD.

Cena za prirodzené rozprávačstvo a výstavbu Váľkových obrazov

THALIA ALEXANDRA KRÁL, NITRA

Vasko Popa, Viľiam Klímaček – Jakubko a rebrík
 Prekladateľ: Ján Ondruš
 Pedagogička: Mgr. Marica Šišková

Cena za sugestívny výraz a pretlmočenie hlbokého posolstva

NIKOLAS VISLOCKÝ, STARÁ LUBOVŇA

Silvia Kaščáková – montáž z knihy Osem miliónov básní
 Pedagogička: Mariana Ondrejová

Cena za veľmi vhodný výber textu a pretlmočenie osobnej výpovede

ADAM HANIDŽIAR, BELUŠA

Peter Petiška – Dve rady zo ZOO-logickéj záhrady
 Petra Petišku (montáž)
 Pedagogička: Elena Bakošová

Cena za prácu s výrazom a pretlmočenie témy textu

TOMÁŠ ROŽNAY, TRNAVA

Alexander Sergejevič Puškín – Rozprávka o popovi a jeho sluhovi Truľovi
 Prekladateľka: Helena Križanová-Brindzová
 Pedagogička: Mgr. Blanka Blesáková

Cena za prácu s tempom a rytmom a vystavanú pointu

LEA VLČKOVÁ, BREZNO

Valentín Šefčík – Bublina
 Pedagogička: Veronika Mravcová

Cena za prirodzený kontakt s publikom

SAMUEL KONKOLY, KOŠ/CE

Peter Petiška – Saláma
 Pedagogička: Mgr. Lucia Mačingová
 Cena za prirodzené rozprávačstvo a kontakt s publikom

II. kategória prednesu prózy

ĽUBOŠ JANETA, ZÁKAMENNÉ

Dušan Dušek – Dvere do kľúčovej dierky
 Pedagogička: Mgr. Zuzana Demková

Cena za prirodzený prednes a autentický prejav

ESTER FEDOROVÁ, KOSTOLIŠTE

Dušan Dušek – Holokrk
 Pedagogička: Mgr. Beáta Reifová
 Cena za výborné spracovanie náročného textu a recitátorský nadhľad

JOHNY STOJKA, VEĽKÉ LUDINCE

Ivan Popovič – Leto plné zázrakov
 Pedagogička: PaedDr. Erika Pozbaiová
 Cena za chlapčenskú a generačnú výpoveď a temperamentného rozprávača

KRISTÍNA VACHULOVÁ, HUMENNÉ

Marta Hlušíková – Prečo nemajú prsty na nohách svoje mená
 (zo zbierky Bublínkové rozprávky)
 Pedagogička: Mgr. Beáta Osová
 Cena za sugestívne rozprávačstvo a prácu s publikom

ALICA GOTTHARDOVÁ, BOJNICE

Alexandra Salmela – Zakliaty čas (z knihy Mimi a Liza)
 Pedagóg: Mgr. art. František Kňazovič
 Cena za citlivé vystúpenie atmosféry textu

SAMUEL BRAND, LUČENEC

Silvia Demovičová – Správny chlap
 Pedagogička: Mgr. Mariana Vinarčíková
 Cena za prirodzeného rozprávača a citlivý výraz

TEO SZŐLLŐS, ROŽŇAVA

Roman Brat – Príbeh o vší
 Pedagogička: Mgr. Ingrid Ledvinská
 Cena za prirodzený kontakt s publikom a výbornú prácu s napätím

I/I. kategória prednesu poézie**predseda odbornej poroty:** Mgr. Eliška Sadílková**členovia odbornej poroty:**

Mgr. art. Martina Jánošíková, Mgr. art. Anna Hajdúková

ANNA SÝKOROVÁ, MARTIN

Edgar Allan Poe – Havran

Prekladateľka: Jana Kantorová-Báliková

Pedagogička: Mgr. Soňa Sýkorová

Cena za schopnosť vnútorného videnia a cítenia poetiky textu**ROMANA EŠTÓKOVÁ, BRATISLAVA**

Samuel Beckett – Tak povediac

Prekladateľka: Lenka Fülle

Pedagóg: Mgr. art. et Mgr. Matej Čertík

Cena za originálnu autentickú výpoveď a adresnú komunikáciu s publikom**PAULÍNA ÚJOVÁ, HORNÁ KRÁĽOVÁ**

Adela Sabol Murguía – Masky

Pedagogička: Mgr. Alexandra Ďurinová

Cena za odvahu vyjadriť prostredníctvom básne svoj názor na správanie ľudí**VALÉRIA VACELOVÁ, HUMENNÉ**

Ján Navrátil – Diskotéka L.

Pedagogička: Mgr. Jana Kuriľová

Cena za schopnosť vnútorného cítenia a výrazového spracovania témy básne**S/MONA HAJDÍKOVÁ, POVAŽSKÁ BYSTRICA**

Ján Gavura – montáž

Pedagogička: PaedDr. Eva Žibrúnová

Cena za vedome vystavanú montáž básní s aktuálnym presahom do súčasnosti**MICHAL NVOTA, TRNAVA**

Miroslav Válek – Sklúčenosť

Pedagogička: Mgr. Blanka Blesáková

Cena za autentickú osobnú výpoveď a pestrú prácu s výrazovými prostriedkami**FILIP KORIM, LUČENEC**

Milan Lasica – Hore nad mestom

Pedagogička: Mgr. Zuzana Vojteková

Cena za schopnosť vystavať sugestívnu atmosféru v prednese**BARBORA DEMETEROVÁ, STRÁŽSKE**

Janko Kráľ – Križ a čiapka

Pedagogička: Anna Soročinová

Cena za schopnosť vystavať podmanivú atmosféru v prednese**I/I. kategória prednesu prózy****LIANA ŽILOVÁ, RUŽOMBEROK**

Uršula Kovalyk – Krasojazdkyňa

Pedagogička: Anna Mišurová, DiS. art.

Cena za prepracovanú psychologickú kresbu postáv a detailné vnútorné videnie príbehu**MATÚŠ SLANINA, BRATISLAVA**

Marina Moskvina – Náš divý Jano

Prekladateľka: Lenka Havriľáková

Pedagogička: Mgr. art. Jana Mikiťková

Cena za presné využitie výrazových prostriedkov pri vystúpení žánrových osobitostí textu**MARTIN SPIŠÁK, NITRA**

Omer Friedlander – Sefardský žid, ktorý prežil holokaust

Prekladateľka: Veronika Kašáková

Pedagogička: Mgr. Marica Šišková

Cena za objavnú dramaturgiu, mnohohrstevnatý výklad a výstavbu prednesu**MATÚŠ PETROVSKÝ, PREŠOV**

Arkadij Averčenko – Osamelý pán

Prekladateľ: Ján Štrasser

Pedagogička: PhDr. Martina Petrovská

Cena za výrazovo presné vystúpenie a udržanie žánrových osobitostí textu**PETER KISS, BOJNICE**

Etgar Keret – Telefonát

Prekladatelia: Silvia Singer a Michal Vlk

Pedagóg: Mgr. art. František Kňazovič

Cena za energické nasadenie a presnú prácu s tempom a pointovaním situácií**TOMÁŠ NOVÁK, TRNAVA**

Bjørnstjerne Bjørnson – Otec

Prekladateľ: Ladislav Obuch

Pedagóg: Mgr. Milan Novák

Cena za ucelenú a detailne prepracovanú výstavbu prednesu**KLÁRA PAJGERTOVÁ, BANSKÁ BYSTRICA**

William Saroyan – Had

Prekladateľ: Juraj Vojtek

Pedagogička: PaedDr. Dagmar Hornáčková

Cena za ucelenú výstavbu prednesu a detailnú kresbu polôh textu**DOMINIKA JURČENKOVÁ, ZALUŽICE**

Jana Pronská – Dve sviece pre anjela

Pedagogička: Ing. Jana Kunderová

Cena za kultivovaný jazykový prejav a citlivú prácu s emóciami v prednese

71. HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

INFO #4

© 2025

ŠÉFREDAKTOR:

JARKO BROZ

REDAKTORI:

DUŠAN JABLONSKÝ, PAVOL NÁTHER,
JULKA ORESKÁ, ALEXANDRA MÚDRA,
ALFRÉD TÓTH

GRAFICKÁ ÚPRAVA INFONOVÍN:

VIKTÓRIA JEHLÁROVÁ

V SPOLUPRÁCI S AUTORKOU

VIZUÁLNEJ IDENTITY:

LAURA MOROVSKÁ

VYDÁVA:

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM,
BRATISLAVA & MESTSKÉ KULTÚRNE
STREDISKO, DOLNÝ KUBÍN

Artforum

SLNIEČKO

WWW.NOCKA.SK

WWW.MSKSDK.SK

FB/HVIEZDOSLAVOV KUBÍN